

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์
การเกษตรหุบกะพง จำกัด อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

นางสาวปวีณสมร ดาวเรือง

การศึกษาครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2561

**Factors Affecting Business Participation of the Members of Hup Kaphong
Agricultural Cooperative Limited, Ch-am District, Phetchaburi Province**

Miss Pawinsamon Daorueng

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Business Administration

School of Management Science

Sukhothai Thammathirat Open University

2018

หัวข้อการศึกษาคั่นคว่ำอิสระ บัณฑิตที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์
การเกษตรหุบกะพง จำกัด อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี
ชื่อและนามสกุล นางสาวปวีณสมร คาวเรือง
แขนงวิชา บริหารธุรกิจ
สาขาวิชา วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.กึ่งพร ทองใบ

การศึกษาคั่นคว่ำอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2562

คณะกรรมการสอบการศึกษาคั่นคว่ำอิสระ

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กึ่งพร ทองใบ)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. รานี อิศัยกุล)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีราม)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ

ชื่อการศึกษา ค้นคว้าอิสระ ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์

การเกษตรหุบกะพง จำกัด อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

ผู้ศึกษา นางสาวปวีณสมร ดาวเรือง **รหัสนักศึกษา** 2573004575 **ปริญญา** บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.กึ่งพร ทองใบ **ปีการศึกษา** 2561

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด (2) เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด จำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ (3) ลักษณะการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรหุบกะพง จำกัด

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากร คือสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ที่มาใช้บริการด้านสินเชื่อและบริการจัดหาสินค้ามาจำหน่าย จำนวน 618 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยสูตรของทาโร ยามาเน่ ที่ระดับความคลาดเคลื่อน .05 ได้จำนวน 243 คน เพื่อความกระจ่างชัดเจนของข้อมูล ผู้ศึกษาจึงเก็บเพิ่มจำนวน 400 คน และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม และการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การแจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานใช้สถิติเชิงอนุมาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุแบบขั้นตอน

ผลการศึกษา พบว่า (1) ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน (2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ จำแนกตามข้อมูลประชากร พบว่า สมาชิกที่มีอายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และมีระยะเวลาการเป็นสมาชิกที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วน ด้านเพศ และระดับการศึกษา สมาชิกมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจไม่แตกต่างกัน (3) ลักษณะการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ในด้าน เงินปันผลที่ได้รับ สถานที่ตั้งของสหกรณ์มีความเหมาะสม ความรู้สึกการเป็นเจ้าของสหกรณ์ สหกรณ์เป็นแหล่งเงินทุนการกู้ยืม สวัสดิการของสมาชิกสหกรณ์มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรหุบกะพง คิดเป็นร้อยละ 97.0

คำสำคัญ ปัจจัยการมีส่วนร่วม สมาชิก สหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด

Independent Study title: Factors Affecting Business Participation of the Members of Hup Kaphong Agricultural Cooperative Limited, Ch-am District, Phetchaburi Province

Author: Miss Pawinsamon Daorueng; **ID:** 2573004575;

Degree: Master of Business Administration;

Independent Study advisor: Dr. Kingporn Thongbai, Associate Professor;

Academic year: 2018

Abstract

The objective of this study were: (1) to study the participative level in business operations of the members of Hup Kapong Agricultural Cooperative Limited, (2) to compare the participative level in business operation of the members of Hup Kapong Agricultural Cooperative Limited, classified by demographic characteristics, and (3) to study the nature of business operations of the Cooperative that affected participation in business operations of the members of Hup Kapong Agricultural Cooperative Limited.

This study was a survey research. The population was 618 members of Hup Kapong Agricultural Cooperative Limited that have used the credit service and goods acquisition service for distribution. The sample size was determined using Taro Yamane's Formula at error level of .05 for 243 samples. For data clarity, the researcher therefore additionally collected data from 400 samples using simple random sampling method. A questionnaire was used as a research instrument. Statistical descriptive data analysis employed were frequency, percentage, mean, and standard deviation. For inferential statistical analysis, T-Test, and One-Way ANOVA were applied in hypothesis testing, and stepwise multiple regression analysis was conducted.

The result indicated that: (1) the participative level in the business operations of the members of Hup Kapong Agricultural Cooperative Limited in overall and individual aspect was at a high level in all aspects. (2) The participation in business operations of the members, classified by demographic characteristics indicated that the members with different age, average monthly income, and membership period differently participated in business operation at statistical significance. Those members with different gender and educational level indifferently participated in business operations. (3) The nature of business operations of the Cooperative in dividend received, suitable location of the Cooperative, Cooperative ownership feeling, Cooperative as the source of borrowing capital, and welfare of the Cooperative's members affected the participation in business operation of Hup Kapong Agricultural Cooperative's members at 97.0%.

Keywords: Participative Factor, Member, Hup Kapong Agricultural Cooperative Limited

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาในครั้งนี้ ได้รับความกรุณาเป็นอย่างสูงจากท่านรองศาสตราจารย์ ดร. กิ่งพร ทองใบ อาจารย์ที่ปรึกษาและรองศาสตราจารย์ ดร.ราณี อิศัยกุล ที่ได้ให้ความกรุณาในการช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการศึกษาค้นคว้า อีกระดานต่างๆ เพื่อให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นขวัญและกำลังใจ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้ศึกษาขอขอบคุณสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อการศึกษาครั้งนี้เป็นอย่างดี

ท้ายที่สุดนี้ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณมารดา และพี่สาว ที่ให้กำลังใจ และสนับสนุนให้ศึกษาจนสำเร็จตามความมุ่งหวัง และขอขอบคุณเพื่อนร่วมสถาบัน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ทุกคนที่คอยให้กำลังใจ และช่วยเหลือจนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ปวีณสมร คาวเรือง

ตุลาคม 2562

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การศึกษา	3
กรอบแนวคิดการศึกษา	4
สมมติฐานการศึกษา	5
ขอบเขตของการศึกษา	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตร	8
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม	14
แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	27
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	33
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	33
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	34
การเก็บรวบรวมข้อมูล	36
การวิเคราะห์ข้อมูล	37
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	38
ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	38
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก สหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด	40

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก สหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด.....	45
ส่วนที่ 4 การทดสอบสมมติฐาน.....	49
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	63
สรุปผลการศึกษา	64
อภิปรายผล	65
ข้อเสนอแนะ	72
บรรณานุกรม	74
ภาคผนวก	78
ประวัติผู้ศึกษา	86

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	38
ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของลักษณะการดำเนินธุรกิจ ของสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ในภาพรวม.....	40
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม ในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ด้านความมั่นคงของสหกรณ์.....	41
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของปัจจัยที่มีผลต่อการ มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ด้านความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์.....	42
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม ในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ด้าน ความรู้สึกรับเป็นเจ้าของสหกรณ์.....	43
ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม ในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ด้านสถาน ที่ตั้งของสหกรณ์มีความเหมาะสม.....	43
ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม ในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ด้านสหกรณ์เป็นแหล่งเงินทุนการกู้ยืม.....	44
ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม ในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ด้านเงินปันผลที่ได้รับ.....	44
ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม ในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ด้าน สวัสดิการสมาชิกสหกรณ์.....	45
ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจ ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด.....	45

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการ ดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ด้านการมี ส่วนร่วมในการตัดสินใจ.....	46
ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการ ดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ด้านการดำเนินงาน ..	47
ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการ ดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ด้านการควบคุม/ ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์.....	48
ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการ ดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ด้านการรับผลประโยชน์.....	49
ตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของ สมาชิกสหกรณ์ จำแนกตามเพศ.....	50
ตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของ สมาชิกสหกรณ์ จำแนกตามอายุ.....	50
ตารางที่ 4.17 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก สหกรณ์ด้านการตัดสินใจ จำแนกตามอายุเป็นรายคู่.....	51
ตารางที่ 4.18 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก สหกรณ์ด้านการดำเนินงาน จำแนกตามอายุเป็นรายคู่.....	52
ตารางที่ 4.19 การทดสอบรายได้ กับการตัดสินใจเลือกโรงแรมผ่านระบบออนไลน์.....	53
ตารางที่ 4.20 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก สหกรณ์ด้านการรับผลประโยชน์ จำแนกตามอายุเป็นรายคู่.....	53
ตารางที่ 4.21 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก สหกรณ์โดยรวม จำแนกตามอายุเป็นรายคู่.....	54
ตารางที่ 4.22 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของ สมาชิกสหกรณ์ จำแนกตามระดับการศึกษา.....	55

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.23 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....	56
ตารางที่ 4.24 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ด้านการดำเนินงาน จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือนเป็นรายคู่.....	57
ตารางที่ 4.25 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ด้านการควบคุม/ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือนเป็นรายคู่.....	58
ตารางที่ 4.26 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ จำแนกตามระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์.....	59
ตารางที่ 4.27 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ด้านการดำเนินงาน จำแนกตามระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์เป็นรายคู่.....	60
ตารางที่ 4.28 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ด้านการควบคุม/ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ จำแนกตามระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์เป็นรายคู่.....	60
ตารางที่ 4.29 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน.....	62

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา.....	3
ภาพที่ 2.1 บันไดของการมีส่วนร่วม 8 ขั้น ของอาร์นสไตน์.....	17
ภาพที่ 2.2 แสดง โครงสร้างสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด.....	25

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันโลกมีความเจริญก้าวหน้ามากและเทคโนโลยีสารสนเทศก็พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว และส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ การสื่อสารแบบเครือข่ายทำให้คนในโลกใกล้ชิดกันมากขึ้น มีการแลกเปลี่ยนกันทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและประเพณีซึ่งกันและกัน แต่สิ่งหนึ่งในสังคมไม่สามารถก้าวผ่านไปได้อคือความเหลื่อมล้ำและความไม่เท่าเทียมกันทางเศรษฐกิจและสังคม ดังจะเห็นจากฐานการผลิตตามกลไกการค้าเสรี ก่อให้เกิดความเสียเปรียบได้เปรียบในเวทีการค้าโลก การอพยพแรงงานคนจากชนบทสู่เมือง เป็นต้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำของประชากร เมื่อเป็นเช่นนี้ผู้ด้อยโอกาสทางสังคมต้องแสวงหากระบวนการใหม่เพื่อการพัฒนาความรู้พื้นฐาน และนำไปสู่การพึ่งพาตนเองของภาคประชาชนและลดระดับการพึ่งพาตนเองจากระบบทุนนิยมด้วยการรวมกลุ่มกันและเลือกสรรแนวทางที่จะพึ่งพาตนเองและพัฒนาให้เป็นระบบเศรษฐกิจชุมชน ด้วยเหตุนี้ “ระบบสหกรณ์” จึงเกิดขึ้น โดยเป็นการรวมกลุ่มกันของประชาชนที่มีความต้องการร่วมกันทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ เพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม ระบบสหกรณ์เป็นต้นแบบของการดำเนินกิจการที่รักษาความมั่นคงและยั่งยืนของระบบเศรษฐกิจ โดยรูปแบบการดำเนินงานสหกรณ์นั้นมีความแตกต่างจากธุรกิจอื่นๆ ที่มุ่งเน้นการตอบสนองจากปัจจัยด้านการเงินเป็นหลัก แต่สหกรณ์เป็นการระดมเงินทุนจากสมาชิกและใช้เงินทุนของสมาชิกร่วมกันดำเนินกิจการอย่างคุ้มค่าโดยไม่มุ่งหวังผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจมากเกินไป (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2550: 2) สหกรณ์ถือได้ว่าเป็นองค์การที่ประกอบธุรกิจตามหลักความเป็นเอกภาพ มีความรับผิดชอบต่อสังคมที่มีความหลากหลาย จึงอาจกล่าวได้ว่าสหกรณ์คือองค์การหนึ่งที่มีส่วนในการกระตุ้นการเจริญเติบโตในระบบเศรษฐกิจ นอกจากนี้ สหกรณ์ยังเป็นองค์การธุรกิจที่ไม่เพียงแต่ส่งผลกำไรแก่สมาชิกผู้ถือหุ้นเท่านั้น ยังให้ผลประโยชน์ย้อนกลับไปสู่สมาชิกที่ทำธุรกิจกับสหกรณ์อีกด้วย ดังนั้นการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์จึงมีส่วนในการสร้างความสำเร็จรุ่งเรืองเรื่องทางเศรษฐกิจในชุมชน ซึ่งเอื้อประโยชน์ตามสภาพแวดล้อมของชุมชนนั้นๆ (กัญญาณัฐ เทียนหล้า และคณะ, 2557, น. 1549)

สถาบันเกษตรกรที่เรียกว่า “สหกรณ์” ซึ่งถือว่าเป็นสถาบันที่เชื่อกันโดยทั่วไปว่า สามารถช่วยแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจและสังคมได้ ทำให้สมาชิกมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีความร่มเย็นเป็นสุขภายใต้การช่วยเหลือตนเอง ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ยึดมั่นในคุณค่าของการพึ่งพาตนเองโดยมีสิทธิเท่าเทียมกัน มีความเสมอภาคกัน มีความเที่ยงธรรมและความรู้รักสามัคคี โดยมีสมาชิกที่เชื่อมั่นในคุณค่าทางจริยธรรมและซื่อสัตย์ โปร่งใส ความรับผิดชอบต่อสังคมและความเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน ตามหลักการของสหกรณ์เป็นองค์กรที่ประชาชนมีอาชีพเดียวกัน มีปัญหาเหมือนๆ กัน มาร่วมตัวกันด้วยความสมัครใจ เพื่อที่จะดำเนินธุรกิจทางเศรษฐกิจและสังคมร่วมกัน เพื่อผลประโยชน์ของมวลสมาชิก โดยไม่มุ่งเน้นผลกำไร ดำเนินการและควบคุมตามหลักประชาธิปไตย โดยทุกคนมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมของสหกรณ์ ซึ่งต้องมีการร่วมแรงร่วมใจ และมีการทำงานด้วยความสมัครใจ

สหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ได้ก่อตั้งและจดทะเบียนกับกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ เมื่อวันที่ 12 สิงหาคม 2514 ซึ่งได้รับพระราชทานใบทะเบียนสหกรณ์จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 9) ในวันที่ 19 พฤษภาคม 2519 ตั้งอยู่ที่ 99 หมู่ที่ 8 ตำบลเขาใหญ่ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี มีสมาชิกแรกเริ่มจำนวน 83 ครอบครัว ปัจจุบันมีสมาชิกรวมทั้งสิ้น 465 ครอบครัว หลังจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชทานที่ดินทำกินให้แก่พสกนิกร ในปี 2514 แล้ว ปี 2515 สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ทรงแนะนำและส่งเสริมให้แม่บ้านนำเส้นใยป่านสรนารายณ์ซึ่งมีอยู่ในพื้นที่นำมาใช้ประโยชน์ในด้านผลิตภัณฑ์หัตถกรรม ฝักทักยะให้กับแม่บ้านเมื่อผลิตเป็นผลิตภัณฑ์แล้วก็ได้รวบรวมส่งให้กับสหกรณ์เป็นผู้จำหน่าย ต่อมาในปี 2524 สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถทรงรับงานศิลปาชีพพิเศษป่านสรนารายณ์ของกลุ่มสตรีสหกรณ์หุบกะพงเข้าไปในพระบรมราชินูปถัมภ์ ปัจจุบันเป็นธุรกิจรวบรวมผลผลิตของสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด มีการดำเนินธุรกิจหลายอย่างเพื่อช่วยเหลือสมาชิก ได้แก่ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายให้กับสมาชิก ธุรกิจรวบรวมผลผลิตและธุรกิจสินเชื่อให้สมาชิกกู้ยืมและรับฝากเงินจากสมาชิก ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ในปี 2561 สหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด มีสมาชิกสามัญรวมทั้งสิ้น 618 คน มีคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ 13 คน ผู้ตรวจสอบกิจการ 2 คน สหกรณ์มีทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 38,890,059.32 บาท ทุนเรือนหุ้น 3,109,350.00 บาท ทุนสำรอง 5,440,976.81 บาท กำไรสุทธิ 64,977.33 บาท ซึ่งทำให้สหกรณ์ได้พัฒนาจนเป็นที่ต้องการของมวลสมาชิกเป็นอย่างดี จากผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด พบว่าสหกรณ์ดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่องและมีผลกำไร ซึ่งในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์จะประสบความสำเร็จหรือไม่นั้น การมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ประสบผลสำเร็จได้ ดังนั้น การที่ทราบถึงปัจจัยที่จะส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนิน

ธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ จึงสามารถนำมาใช้ในการกำหนดนโยบาย และทิศทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก เพื่อให้สหกรณ์สามารถให้บริการได้ตรงตามความต้องการของสมาชิก

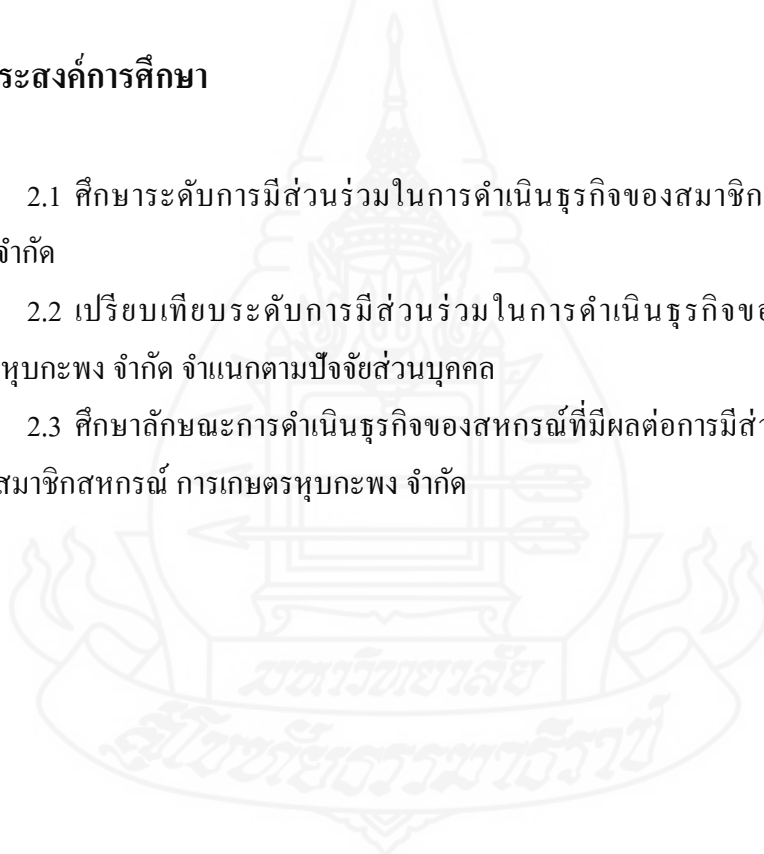
จากเหตุผลดังกล่าว ผู้ศึกษามีความสนใจอยากทราบถึง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและทิศทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก ทำให้สหกรณ์สามารถให้บริการได้ตรงตามความต้องการของสมาชิก นอกจากนี้ยังนำมาใช้เป็นแนวทางการส่งเสริมสมาชิกสหกรณ์ให้มีส่วนร่วมมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์มีความก้าวหน้าและสามารถเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของสหกรณ์ได้อีกด้วย

2. วัตถุประสงค์การศึกษา

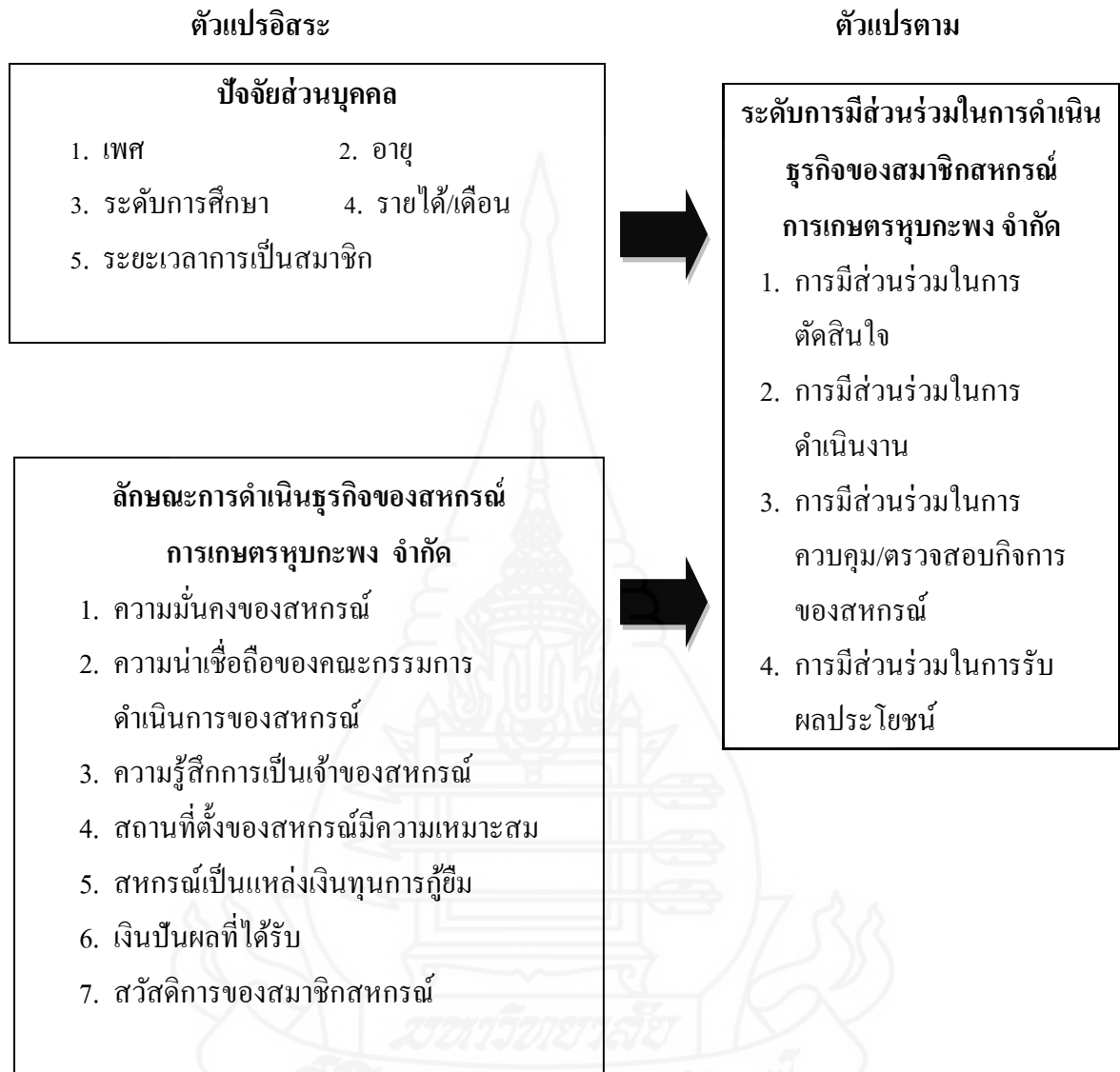
2.1 ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด

2.2 เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

2.3 ศึกษาลักษณะการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรหุบกะพง จำกัด

3. กรอบแนวคิดการศึกษา

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา

4. สมมติฐานการศึกษา

4.1 สมาชิกสหกรณ์ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ที่แตกต่างกัน

4.2 มีลักษณะการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์อย่างน้อย 1 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรหุบกะพง จำกัด

5. ขอบเขตของการศึกษา

5.1 ขอบเขตด้านประชากร

5.1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ ผู้ที่สมัครเป็นสมาชิกสหกรณ์หุบกะพง จำกัด จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 605 คน

5.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ หุบกะพง จำกัด จังหวัดเพชรบุรี ใช้วิธีการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane กำหนดค่าระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 และค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ที่ร้อยละ 5 ดังนี้

ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้เป็นสมาชิกสหกรณ์ หุบกะพง จำกัด จังหวัด เพชรบุรี จำนวน 241 คน และเพื่อความกระจ่างชัดเจนในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างเพิ่มเติมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 400 คน

5.1.2 วิธีการสุ่มตัวอย่าง (*Sampling Method*) เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยคำนึงถึงความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยจะแจกแบบสอบถามที่ให้กับสมาชิกที่เข้ามาใช้บริการสหกรณ์ หุบกะพง จำกัด จังหวัดเพชรบุรี ให้ได้มากที่สุดในแต่ละวัน จนครบจำนวนตัวอย่าง 400 ราย

5.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาในคั้งนี้เป็นการศึกษาลักษณะการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด จังหวัดเพชรบุรี ได้แก่ 1) ความมั่นคงของสหกรณ์ 2) ความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการ 3) ดำเนินการของสหกรณ์ 4) ความรู้สึกรักการเป็นเจ้าของสหกรณ์ 5) สถานที่ตั้งของสหกรณ์มีความเหมาะสม 6) สหกรณ์เป็นแหล่งเงินทุนการกู้ยืม 7) เงินปันผลที่ได้รับสวัสดิการสมาชิกสหกรณ์ และการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 3) การมีส่วนร่วมในการควบคุม/ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ 4) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

5.3 ขอบเขตด้านเวลา ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่ เดือนมีนาคม 2561 ถึงเดือนมกราคม 2562

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 การมีส่วนร่วม หมายถึง การมีโอกาสดแสดงความคิดเห็น เสนอแนะหรือการลงมือปฏิบัติ อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ในการวางแผน การดำเนินงาน การแก้ปัญหาการรับผิดชอบ และการรับผลประโยชน์ เกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์ภาคการเกษตรในที่นี่ ได้แก่ 4 ด้านคือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการควบคุม/ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

- 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
- 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน
- 3) การมีส่วนร่วมในการควบคุม/ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์
- 4) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

6.2 สมาชิกสหกรณ์ หมายถึง สมาชิกสหกรณ์ หุบกะพง ในจังหวัดเพชรบุรีที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานของกรมส่งเสริมสหกรณ์ มีจำนวนทั้งสิ้น 618 คน

6.3 ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง คุณลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล ซึ่งประกอบไปด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้และระยะเวลาในการเป็นสมาชิก

6.4 การดำเนินธุรกิจ หมายถึง การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ประกอบด้วยธุรกิจในด้านต่าง ๆ ดังนี้ ธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจรับฝากเงิน ธุรกิจขายหรือรวบรวมผลผลิต ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายหรือธุรกิจซื้อและธุรกิจแปรรูปผลผลิตผลการเกษตรและการผลิตสินค้า

- 1) ความมั่นคงของสหกรณ์
- 2) ความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการ
- 3) ดำเนินการของสหกรณ์
- 4) ความรู้สึกรักการเป็นเจ้าของสหกรณ์
- 5) สถานที่ตั้งของสหกรณ์มีความเหมาะสม
- 6) สหกรณ์เป็นแหล่งเงินทุนการกู้ยืม
- 7) เงินปันผลที่ได้รับสวัสดิการสมาชิกสหกรณ์

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 เพื่อสหกรณ์สามารถนำไปเป็นข้อมูลในการกำหนดแผนการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรหุบกะพงได้

7.2 เพื่อให้ทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด เพื่อให้การดำเนินธุรกิจไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7.3 เพื่อให้ทราบถึงลักษณะในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ที่มีผลต่อการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด เพื่อให้การดำเนินธุรกิจไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7.4 เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี ใช้เป็นแนวทางการแนะนำ ส่งเสริมสหกรณ์ เพื่อให้สมาชิกเข้าร่วมกิจกรรมและมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ในจังหวัดเพชรบุรี

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ผู้ศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูล แนวคิดทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตร
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
3. ลักษณะการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตร

1.1 ความหมายสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2548) กล่าวว่า สหกรณ์ หมายถึง สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นในหมู่ผู้มีอาชีพทางการเกษตรรวมตัวกันจัดตั้งขึ้น และจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลก่อนายทะเบียนสหกรณ์ โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้สมาชิกดำเนินกิจกรรมร่วมกัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อแก้ไขความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพของสมาชิกและช่วยยกฐานะความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดีขึ้น

โอภาวดี เข้มทอง (2549) กล่าวว่าสหกรณ์ หมายถึง สหกรณ์ที่ทำการผลิตทางการเกษตร และสหกรณ์ที่ดำเนินธุรกิจช่วยเหลือเกษตรกรในฐานะผู้ผลิต สหกรณ์จึงมีสมาชิกเป็นเกษตรกรหรือสมาคม

พระราชบัญญัติสหกรณ์ (2542) กล่าวว่า สหกรณ์ หมายถึง องค์การทางเศรษฐกิจและสังคมที่สมาชิกร่วมกันจัดตั้งขึ้นด้วยการลงหุ้นร่วมกัน จัดการร่วมกันในการผลิต การจำหน่ายสินค้า หรือบริการตามความต้องการ หรือผลประโยชน์อย่างเดียวกันของบรรดาสมาชิก สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิออกเสียงได้หนึ่งเสียงในการบริหารสหกรณ์ โดยไม่ขึ้นกับจำนวนหุ้นที่ถืออยู่ เช่น สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์โคนม(กฐ) คณะบุคคลที่ซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการ

เพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม โดยช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันและได้จดทะเบียนว่าด้วยกฎหมายสหกรณ์

จากที่กล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าเป็นกลุ่มบุคคลที่ประกอบอาชีพเกษตรกรเข้ามาร่วมกันดำเนินธุรกิจที่ไม่แสวงหาผลกำไรเป็นหลัก โดยเป็นลักษณะการดำเนินธุรกิจเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม และช่วยให้ผู้ประกอบการที่เป็นสมาชิกซึ่งช่วยยกฐานะความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดีขึ้น

1.2 ประเภทของสหกรณ์

ตามกฎหมายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 33 วรรคสองแห่ง พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 ได้กำหนดประเภทสหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียน พ.ศ.2548 กำหนดไว้ 7 ประเภท (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2548) ดังต่อไปนี้

1) สหกรณ์การเกษตร เป็นสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นโดยการรวมตัวของเกษตรกร สหกรณ์การเกษตรดำเนินธุรกิจในลักษณะอเนกประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกดำเนินธุรกิจร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และช่วยเหลือส่วนรวม โดยใช้หลักการสหกรณ์ และวิธีการสหกรณ์ รวมไปถึงการส่งเสริมให้เกษตรกรสมาชิกใช้ชีวิตชีวิตตามค่านิยมสหกรณ์ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกและครอบครัว ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์

2) สหกรณ์ประมง เป็นสหกรณ์ที่จัดตั้งในหมู่ประชาชน ที่มีอาชีพทางการประมง ไม่ว่าจะเป็นการทำประมงทางทะเล น้ำเค็ม น้ำจืด น้ำกร่อยหรือประมงภูเขา รวมไปถึงเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำต่าง ๆ ด้วย

3) สหกรณ์นิคม เป็นสหกรณ์ที่จัดตั้งในหมู่เกษตรกรที่อยู่ในเขตนิคมสหกรณ์ มีการดำเนินการจัดสรรที่ดินทำกินให้ราษฎร การจัดสร้างปัจจัยพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกให้ผู้ที่อยู่อาศัยควบคู่ไปกับการเกษตร การส่งเสริมอาชีพ รวมทั้งกิจกรรมให้บริการสาธารณสุขแก่สมาชิกการดำเนินการสหกรณ์ประเภทนี้ มีลักษณะเช่นเดียวกับสหกรณ์การเกษตรทั่วไป เพียงแต่มีแผนดำเนินงานอยู่ในบริเวณเขตพื้นที่จัดนิคมสหกรณ์ ตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ.2511

4) สหกรณ์ร้านค้า เป็นสหกรณ์ที่จัดตั้งโดยกลุ่มผู้บริโภครวมกัน เพื่อจัดหาสินค้าเครื่องอุปโภคบริโภค และ รวบรวมผลิตผลผลิตภัณฑ์มาจำหน่ายแก่สมาชิกและส่งเสริมความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดีขึ้น

5) สหกรณ์บริการ เป็นสหกรณ์ที่จัดตั้งของกลุ่มคนที่มีความสมัครจะทำกิจการหรือธุรกิจที่เกี่ยวกับการบริการร่วมกันมีหลายรูปแบบและเป็นการบริการที่แตกต่างไปจากสหกรณ์ประเภทอื่น ๆ

6) สหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นในกลุ่มประชาชนที่มีเงินได้รายเดือน หรือรายได้ที่แน่นอน ในสถานประกอบการ ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมไปถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรต่าง ๆ ที่มีเงินได้รายเดือน เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการประหยัด รู้จักการออมทรัพย์ และสามารถบริการเงินกู้ให้แก่สมาชิกเพื่อนำไปใช้จ่ายเมื่อเกิดความจำเป็น โดยยึดหลักการช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จึงเป็นการร่วมกันแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ และสังคมอีกทางหนึ่ง

7) สหกรณ์เครดิตยูเนียน เป็นสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นของประชาชนที่มีวัตถุประสงค์เหมือนกับสหกรณ์ออมทรัพย์ แตกต่างกันที่สหกรณ์เครดิตยูเนียน คุณสมบัติของสมาชิกไม่ได้เป็นผู้มีเงินได้รายเดือนและทำงานในองค์กร อาจจะตั้งขึ้นในชุมชน หรือกลุ่มคนที่มีวงศ์สัมพันธ์เดียวกัน ตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการจัดตั้งสหกรณ์ประเภทสหกรณ์เครดิตยูเนียน พ.ศ.2548 กำหนดว่า "สมาชิก สหกรณ์อาจประกอบด้วยบุคคลทุกสาขาอาชีพ ซึ่งมีภูมิลำเนาหรือประกอบอาชีพหลักหรือมีวงศ์สัมพันธ์อย่างหนึ่งอย่างใดอยู่ในเขตท้องที่ดำเนินงานของสหกรณ์ที่จะจัดตั้ง โดยให้กำหนดคุณสมบัติไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์" เพื่อให้เกิด ความชัดเจน จึงกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการกำหนดข้อบังคับเกี่ยวกับท้องที่ดำเนินงาน และกรอบคุณสมบัติสมาชิกสำหรับสหกรณ์ที่ได้รับจดทะเบียนไว้แล้วหรือขอจดทะเบียนสหกรณ์ใหม่ในระดับปฐมภูมิ

1.3 สหกรณ์การเกษตร

สหกรณ์การเกษตรเป็นสหกรณ์ที่มีจำนวนมากที่สุดในประเทศไทย ซึ่งถือได้ว่าเป็นสถาบันของเกษตรกรและเป็นองค์กรทางธุรกิจการเกษตร ปัจจุบันสหกรณ์การเกษตรแก้ปัญหาให้สมาชิก ในด้านต่างๆ (กรมส่งเสริมสหกรณ์ 2548) ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1) สหกรณ์การเกษตรแสวงหาแหล่งเงินทุนกู้ยืมที่เหมาะสม เช่น ธนาคาร เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรหรือ ธ.ก.ส. ในอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำ

2) สหกรณ์การเกษตรมีการพิจารณาความจำเป็นของการให้สินเชื่อแก่สมาชิกแต่ละรายเพื่อใช้ในการดำเนินกิจการทางการเกษตร โดยคำนึงถึงศักยภาพของสมาชิกในการชำระหนี้ต่อสหกรณ์ เพื่อลดปัญหาความเสี่ยงด้านหนี้สูญ

3) สหกรณ์ให้โอกาสแก่ สมาชิกในการชำระหนี้หากในปีใดพืชผลทางการเกษตรเสียหายจากภัยธรรมชาติ สหกรณ์อาจผ่านเวลาการชำระหนี้คืนตามสมควร สมาชิกไม่ต้องถูกบังคับชำระหนี้ และจะได้มีโอกาสในการทำมาหากิน สหกรณ์ให้สมาชิกกู้เงินไปลงทุนในทรัพย์สิน

การเกษตร เช่น การจัดซื้อที่ดิน หรือการจัดซื้อเครื่องจักร ซึ่งอาจจะทำให้สมาชิกเกษตรกรเพิ่มกำลังการผลิต อันจะส่งผลให้สมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้น

4) สหกรณ์ต้องจัดระบบให้เป็นลักษณะของสหกรณ์เอนกประสงค์ (Multi-Purpose Cooperative) ที่นอกเหนือจากการจัดหาสินเชื่อให้กับสมาชิกแล้ว สหกรณ์จำเป็นต้องจัดหาวัสดุทางการเกษตรที่จำเป็นต่อปัจจัยการผลิตให้กับสมาชิก ตลอดจนเครื่องนุ่งห่มและเครื่องใช้ในครัวเรือนในราคาที่เหมาะสม เพื่อให้ระบบเศรษฐกิจของชุมชนเกิดความเข้มแข็ง อีกทั้งยังเป็นประโยชน์ที่แท้จริงแก่การประกอบอาชีพของสมาชิก

5) สหกรณ์ควรส่งเสริมและเผยแพร่วิชาการเกษตร หัตถศึกษาอุตสาหกรรมในครัวเรือนหรือการประกอบอาชีพอย่างอื่นในหมู่สมาชิกและครอบครัว โดยปกติสหกรณ์ได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการต่างๆ เกี่ยวกับการประกอบอาชีพสหกรณ์จะต้องมีบทบาทในการส่งเสริมอาชีพทางการเกษตร เพื่อให้สมาชิกมีความสามารถหรือมีประสิทธิภาพในการผลิตสูงขึ้น ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้นและสามารถขยายการประกอบอาชีพให้กว้างขวางไปได้

6) สหกรณ์ควรรวบรวมผลิตผลทางการเกษตรและผลิตภัณฑ์ของสมาชิกมาจัดการขายหรือแปรรูปออกจำหน่าย เพราะการที่สมาชิกต่างคนต่างขายผลิตภัณฑ์ของตัวเองจะทำให้ราคาต่ำ เพราะฉะนั้นสหกรณ์จำเป็นที่จะต้องเป็นแหล่งรวบรวมผลิตผลเพื่อออกจำหน่าย

7) สหกรณ์ต้องให้การศึกษาและอบรมในเรื่องอุดมการณ์และหลักการของสหกรณ์ แม้ว่าสหกรณ์จะเป็นองค์กรทางธุรกิจอย่างหนึ่ง แต่ว่าจำเป็นที่จะต้องมีการให้การศึกษาอบรมอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งในการอบรมนั้นเป็นเครื่องมือที่จะช่วยพัฒนาทรัพยากรบุคคลของสหกรณ์ จึงจำเป็นต้องให้ความรู้เพื่อจะนำไปสู่การปฏิบัติอย่างถูกต้อง

1.4 หลักการสหกรณ์

1) สหกรณ์เป็นองค์กรแห่งความสมัครใจที่เปิดรับบุคคลทั้งหลายและให้บริการด้วยความเต็มใจ รับผิดชอบในฐานะสมาชิก โดยปราศจากการกีดกันทางเพศ เชื้อชาติ สังคม การเมือง หรือศาสนา

2) การควบคุมโดยสมาชิก สหกรณ์เป็นองค์กรประชาธิปไตย ที่ควบคุมโดยมวลสมาชิก ผู้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและการตัดสินใจ ทั้งบุรุษและสตรีผู้ที่ได้รับเลือกให้เป็นผู้แทนสมาชิก ต้องรับผิดชอบต่อมวลสมาชิกในสหกรณ์ชั้นปฐม สมาชิกมีสิทธิในการออกเสียงเท่าเทียมกัน (สมาชิกหนึ่งคนต่อหนึ่งเสียง) สำหรับสหกรณ์ในระดับอื่นให้ดำเนินไปตามแนวทางประชาธิปไตยด้วยเช่นกัน

3) การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจ โดยสมาชิกสหกรณ์พึงมีความเที่ยงธรรมในการให้และควบคุมการใช้เงินทุนในสหกรณ์ตามแนวทางประชาธิปไตย ของสหกรณ์อย่างน้อย

ส่วนหนึ่งต้องเป็นทรัพย์สินส่วนรวมของสหกรณ์ สมาชิกจะได้รับผลตอบแทนสำหรับเงินทุนตามเงื่อนไขแห่งสมาชิกภาพในอัตราที่จำกัด (ถ้ามี) มวลสมาชิกเป็นผู้จัดสรรผลประโยชน์ส่วนเกินเพื่อจุดมุ่งหมายประการใดประการหนึ่งหรือทั้งหมด ดังต่อไปนี้

3.1 เพื่อการพัฒนาสหกรณ์ของตน โดยจัดให้เป็นทุนของสหกรณ์ ซึ่งส่วนหนึ่งของทุนนี้ต้องไม่นำมาแบ่งปันกัน

3.2 เพื่อเป็นผลประโยชน์แก่สมาชิกตามส่วนของธุรกิจที่ทำกับสหกรณ์ และเพื่อสนับสนุนกิจกรรมอื่นใดที่มวลสมาชิกเห็นชอบ

4) การปกครองตนเองและความเป็นอิสระสหกรณ์เป็นองค์การที่พึ่งพาและปกครองตนเอง โดยการควบคุมของสมาชิก ในกรณีที่สหกรณ์จำเป็นต้องมีข้อตกลงหรือผูกพันกับองค์การอื่นๆ สหกรณ์ต้องกระทำภายใต้เงื่อนไขและยังคงไว้ซึ่งอำนาจในการควบคุมตามแนวทางประชาธิปไตย และยังคงดำรงความเป็นอิสระของสหกรณ์

5) การศึกษา การฝึกอบรม และข่าวสารสหกรณ์พึงให้การศึกษ และการฝึกอบรมแก่มวลสมาชิก เพื่อบุคคลเหล่านั้นสามารถมีส่วนช่วยพัฒนา สหกรณ์ของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถให้ข่าวสารแก่สาธารณชน ซึ่งเป็นผู้นำทางความคิดในเรื่องคุณลักษณะ และคุณประโยชน์ของสหกรณ์ได้

6) การร่วมมือระหว่างสหกรณ์สหกรณ์สามารถให้บริการแก่สมาชิกได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ สหกรณ์ได้ โดยการประสานความร่วมมือกันในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ

7) ความเอื้ออาทรต่อชุมชนสหกรณ์ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชน ตามนโยบายที่มวลสมาชิกให้ความเห็นชอบ

จากที่กล่าวข้างต้นหลักการสหกรณ์ ประกอบด้วย การเป็นสมาชิกโดยสมัครใจ และเปิดกว้าง (Voluntary and Open Membership) การควบคุมโดยสมาชิกตามหลักประชาธิปไตย (Democratic Member Control) การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจของสมาชิก (Member Economic Participation) การปกครองตนเองและความเป็นอิสระ (Autonomy and Independence) การศึกษา ฝึกอบรม และสารสนเทศ (Education, Training and Information) การร่วมมือระหว่างสหกรณ์ (Cooperation among Cooperatives) การเอื้ออาทรต่อชุมชน (Concern for Community)

1.5 การดำเนินงานสหกรณ์การเกษตร

1.5.1 ธุรกิจเกี่ยวกับการเงิน

1) การให้เงินกู้แก่สมาชิกสหกรณ์ โดยการแนะนำและมีการควบคุมการใช้เงินกู้สหกรณ์จะดำเนินธุรกิจนี้ให้สอดคล้องกับการส่งเสริมการเกษตร ธุรกิจการซื้อและธุรกิจการขาย ซึ่งสหกรณ์จะจ่ายเงินกู้แก่สมาชิกเป็นเงินสด หรือสิ่งของที่จำเป็น หรือจ่ายทั้งในรูปเงินสดและสิ่งของ แล้วแต่ความจำเป็นและความต้องการของสมาชิกเงินกู้ของสหกรณ์ โดยสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

(1) เงินกู้ระยะสั้น เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงานในการเกษตรสำหรับฤดูกาลผลิตหนึ่งๆ เช่น ค่าพันธุ์พืชปุย ยาปราบศัตรูพืช อาหารสัตว์ ค่าเครื่องมือ เป็นต้น

(2) เงินกู้ระยะปานกลาง เพื่อใช้ในการลงทุนในสินทรัพย์การเกษตร ซึ่งปกติจะใช้ประโยชน์ได้นานกว่าฤดูกาลผลิตหนึ่งๆ เช่นค่าบุกเบิกหรือปรับปรุงที่ดิน และจัดซื้อที่ดินเพื่อใช้ในการเกษตรเพราะปลูก มีการปรับปรุงแหล่งน้ำซื้อสัตว์ใช้งาน เป็นต้น

2) การรับฝากเงินจากสมาชิก เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมทรัพย์ ซึ่งสหกรณ์จะรับฝากเงินจากสมาชิก 2 ประเภท ได้แก่ เงินฝากออมทรัพย์ และเงินฝากประจำ

1.5.2 ธุรกิจการขายหรือการรวบรวมผลผลิตของสมาชิกเพื่อขาย

สหกรณ์จะพยายามหาตลาดขายผลผลิตการเกษตรที่ได้จากสมาชิกให้ได้ราคาที่เป็นธรรม ซึ่งมีการดำเนินงาน ดังนี้

1) การรวบรวม มีวิธีรวบรวมผลผลิตการเกษตรของสมาชิก 3 วิธี ได้แก่

(1) การซื้อขาด สหกรณ์จะจ่ายค่าผลผลิตเป็นเงินสดแก่สมาชิกทันทีที่สมาชิกรับผลผลิตการเกษตรมาส่งแก่สหกรณ์

(2) การฝากขาย สหกรณ์ทำหน้าที่เป็นเพียงตัวแทนของสมาชิกเท่านั้น

(3) การรวมกันขาย สหกรณ์จะนำผลผลิตการเกษตรของสมาชิกรวมเป็นกองกลาง และสมาชิกจะมอบกรรมสิทธิ์ในผลผลิตให้สหกรณ์เป็นผู้จัดการขายตามที่เหมาะสม โดยสหกรณ์จะคิดค่าธรรมเนียมการจัดการขายจากสมาชิกเพียงเท่าที่คุ้มกับค่าใช้จ่ายเท่านั้น

2) การจำหน่าย

(1) ตลาดภายในประเทศ สหกรณ์จะจัดหาตลาดและขายเองหรือทำสัญญาขายกับโรงงานหรือมอบให้ชุมนุมสหกรณ์ระดับจังหวัดดำเนินการ

(2) ตลาดต่างประเทศ สหกรณ์จะมอบให้ชุมนุมสหกรณ์ระดับชาติเป็นผู้ดำเนินการในส่วนของการแปรรูป สหกรณ์อาจมีโรงงานแปรรูปตามความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการขายผลิตภัณฑ์การเกษตรของสมาชิกให้ได้ราคาดี

1.5.3 ธุรกิจการซื้อหรือการจัดการหลังของที่จำเป็นมาขายแก่สมาชิก

1) การจัดหา สหกรณ์จะสอบถามความต้องการสิ่งของจากสมาชิกคราว ๆ แล้วจะดำเนินการจัดหาสินค้ามา เพื่อจำหน่ายเฉพาะสินค้าตามจำนวนใบสั่งซื้อเท่านั้น

2) การขาย สหกรณ์จะขายด้วยเงินสด ซึ่งเป็นวิธีที่ทำให้สหกรณ์ไม่เสี่ยงกับความสูญเสียและ เพื่อความสะดวกของสมาชิกสหกรณ์ จึงใช้วิธีโอนเงินกู้ของสมาชิกหรือใช้เงินฝากมาชำระค่าสิ่งของหรือหักเงินค่าผลิตภัณฑ์การเกษตรที่สหกรณ์ขายได้มาชำระค่าสิ่งของ

1.5.4 ธุรกิจการบริการและบำรุงที่ดิน เพื่อประโยชน์แก่สมาชิก สหกรณ์จะติดตั้งเครื่องสูบน้ำหรือสร้างทำนบเหมือนฝายตลอดจนจัดระบบการส่งน้ำ เพื่อให้การใช้น้ำเกิดประโยชน์แก่การเพาะปลูกของสมาชิกอย่างทั่วถึง โดยสหกรณ์จะเรียกเก็บเงินค่าบริการจากสมาชิกตามสมควร

1.5.5 การส่งเสริมการเกษตร

1) การส่งเสริมเผยแพร่ความรู้การเกษตรแก่สมาชิก
2) การวางแผนการเพาะปลูกให้สมาชิกโดยแนะนำให้สมาชิกเพาะปลูกพืชที่ตลาดต้องการ

1.5.6 การให้การศึกษอบรม ความจริงแล้วการให้การศึกษอบรมไม่ถือเป็นธุรกิจ แต่เป็นหน้าที่สำคัญของสหกรณ์ที่จะต้องให้การศึกษอบรมแก่สมาชิก รวมทั้งกรรมการ ดำเนินการ ผู้จัดการ และพนักงานของสหกรณ์ เพื่อให้ทราบถึงอำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบตามหลักและวิธีการสหกรณ์ ซึ่งจะช่วยให้การประกอบธุรกิจของสหกรณ์เป็นไปด้วยดีและประสบความสำเร็จ

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

2.1 ความหมายการมีส่วนร่วม

เพิ่มศักดิ์ มกรภิรมย์ (2549) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ประชาชน ซึ่งเป็นไปด้วยบุคคลกลุ่มและองค์กรมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการป่าและทรัพยากรอาทิการรับรู้ข่าวสารการแสดงความคิดเห็นและชี้ประเด็นปัญหาการตัดสินใจกำหนดนโยบายการวางแผนการจัดการการได้รับประโยชน์การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับการติดตามประเมินผล

การแก้ไขปัญหาอุปสรรคการทำงานแบบมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับบุคคลและองค์กรหลายประเภท ต้องมีอุดมการณ์เป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกันและมีผลประโยชน์ร่วมกัน บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2548) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มคนเข้ามามีส่วนร่วมเกี่ยวข้องร่วมมือร่วมรับผิดชอบในกิจกรรมการพัฒนาที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ในขั้นตอนต่างๆ ของการดำเนินกิจกรรมนั้นๆ โดยมีกลุ่มหรือองค์กรรองรับ บุคคลที่เข้ามามีส่วนร่วมการพัฒนามิปัญญา การรับรู้ สามารถคิดวิเคราะห์ และตัดสินใจ เพื่อกำหนดการดำเนินชีวิตได้ด้วยตัวเอง

ประพันธ์ ชินพงษ์ (2551) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การเห็นพ้องต้องกันในเรื่องของความดีและการ และทิศทางการเปลี่ยนแปลง และมีมากพอจนเกิดความคิดริเริ่มโครงการเพื่อการปฏิบัติการ กล่าวคือ ต้องเป็นการเห็นพ้องต้องกันของคนส่วนใหญ่ที่จะเข้าร่วมปฏิบัติการนั้น และการมาร่วมปฏิบัติการได้ จะต้องตระหนักว่าการปฏิบัติการทั้งหมดโดยกลุ่ม หรือในนามของกลุ่มหรือกระทำการผ่านองค์กร ดังนั้นองค์กรจะต้องเป็นเสมือนตัวที่ทำให้การปฏิบัติการบรรลุถึงความเปลี่ยนแปลงที่ต้องการ

สันติชัย เอื้องประสิทธิ์ (2551) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของบุคลากร หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการคิดริเริ่มตัดสินใจในการปฏิบัติงานและการร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่างๆ การที่จะสามารถทำให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา เพื่อแก้ไขปัญหา เพื่อความเป็นอยู่ของบุคลากรให้ดีขึ้นนั้น ผู้นำจะต้องยอมรับในปรัชญาการพัฒนาว่า มนุษย์ทุกคนมีความปรารถนาที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ต้องการได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมเป็นที่ยอมรับของผู้อื่นและพร้อมที่จะอุทิศตน เพื่อกิจกรรมของส่วนรวมในองค์กร

มณฑริยา ระวังศรี (2556) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมตามพจนานุกรมอังกฤษฉบับออกฟอร์ดว่า การที่บุคคลกระทำการในเรื่องหนึ่งเรื่องใดที่ให้ความสนใจ ไม่ว่าจะเขาจะได้ปฏิบัติการเพื่อแสดงออกถึงความสนใจอย่างจริงจังหรือไม่ก็ตาม ก็ไม่จำเป็นที่บุคคลนั้นต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมนั้น โดยตรงก็ได้ แต่ต้องมีทัศนคติ ความคิดเห็น ความสนใจ ห่วงใย ก็เพียงพอที่จะเรียกว่าเป็นการมีส่วนร่วมได้

จากที่กล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคล มีโอกาสแสดงความคิดเห็นมีโอกาสนเสนอแนะ มีโอกาสรับรู้หรือมีโอกาสดงมือปฏิบัติตัดสินใจอย่างมีเหตุและผลในการเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมหรือกระบวนการอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างในการวางแผน การดำเนินงาน การตัดสินใจ การแก้ปัญหา การรับผิดชอบและการรับผลประโยชน์เกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ

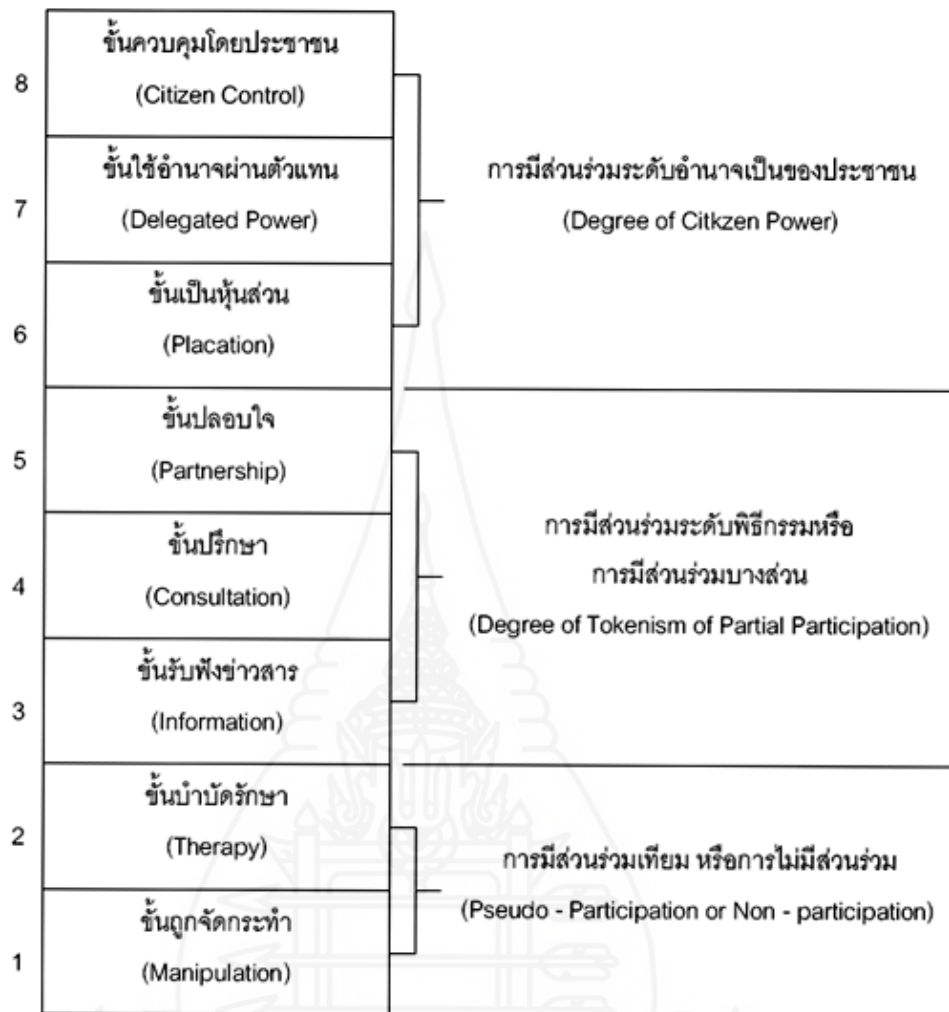
2.2 ลักษณะการมีส่วนร่วม

วิลโล ซัทิมะ (2556) กล่าวว่า ลักษณะการมีส่วนร่วม หมายถึง การเข้าไปมีส่วนร่วม และการได้รับประโยชน์จากโครงการ โดยคนในชุมชนจะเข้าไปมีส่วนร่วมในโครงการใดโครงการหนึ่งได้ใน 3 ลักษณะ คือ (1) การช่วยเหลือในการจัดหาทรัพยากรต่าง ๆ เช่น ทุน ที่ดิน เป็นต้น (2) การเข้าไปมีส่วนในการบริหารงานและประสานงานในโครงการนั้น ๆ (3) การเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ และการเข้าไปมีส่วนร่วมในโครงการใดโครงการหนึ่งนั้น สามารถที่จะได้รับผลประโยชน์ต่าง ๆ 3 ลักษณะ คือ 1) ทางวัตถุ ได้แก่ รายได้ ทรัพย์สิน ฯลฯ 2) ทางสังคม ได้แก่ การได้รับการบริการทางสาธารณสุข ปลอดภัย รวมทั้งการปรับปรุงที่อยู่อาศัย สภาพแวดล้อมให้ดีขึ้น 3) ทางตัวบุคคล ได้แก่ ความมีชื่อเสียงและความมีหน้ามีตาในสังคม

วิลเลียม รีคเตอร์ (William Reeder, 1974: 39-40) ได้แบ่งระดับของการมีส่วนร่วมตามแนวคิดสมาคมสาธารณสุขของอเมริกาซึ่งได้กล่าวไว้ว่า การมีส่วนร่วมนั้นไม่ได้มีความแปรเปลี่ยนเฉพาะชนิด (Kinds) และปริมาณของกิจกรรมที่กระทำเท่านั้น แต่ยังมี ความแปรเปลี่ยนในระดับความเข้ม (Degree) ในการเข้าไปมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการริเริ่มและวางแผนกิจกรรม ดังนั้นพิสัยของการมีส่วนร่วม อาจจะมีตั้งแต่ระดับการยอมรับบริการที่จัดไว้ให้แล้วไปจนถึงการรวมกลุ่ม เพื่อตัดสินใจและริเริ่มโครงการพัฒนาเอง ซึ่งระดับความเข้มของการมีส่วนร่วม หรือระดับการมีส่วนร่วมตามแนวคิดของสมาคมสาธารณสุขของอเมริกานั้น อาจจำแนกได้ 3 ระดับ คือ

1. ระดับการตัดสินใจ (Decision making) ในระดับนี้ประชาชนจะเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน และจัดการกับกิจกรรมการพัฒนาด้วยตนเอง (Level of responsibility by themselves)
2. ระดับการร่วมมือ (Cooperation) เป็นการให้ความร่วมมือต่อแผนงานที่ริเริ่มโดยหน่วยงานภายนอก ซึ่งอาจต้องการความเสถียรจากประชาชน ในด้านเวลาทรัพย์สินและแรงงาน เพื่อช่วยให้โครงการประสบผลสำเร็จ การมีส่วนร่วมในระดับนี้ถือว่าเป็นการมีส่วนร่วมในระดับที่ยอมรับได้ (Acceptable level of participation)
3. ระดับการใช้ประโยชน์ (Utilization) ในระดับนี้ประชาชนจะยอมรับและใช้ประโยชน์จากบริการที่ได้วางโครงการไว้ให้เป็นการมีส่วนร่วมในระดับการยอมรับบริการเท่านั้น

อาร์นสไตน์ (Arnstein อ้างถึงในวิลโล ซัทิมะ 2556: 34) กล่าวว่า ระดับการมีส่วนร่วมหมายถึง การมีส่วนร่วมมีลักษณะเป็นรูปของบันไดการ (Participation ladder) 8 ขั้นแสดงได้ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 บันไดการมีส่วนร่วมทั้ง 8 ขั้น

ที่มา: Arnstein (1969, p. 216)

จากภาพที่ 2.1 จะเห็นได้ว่าในขั้นต่ำของบันได คือ ขั้นถูกจัดกระทำและขั้นที่สอง คือ ขั้นชี้แจงนั้น เรียกว่า การมีส่วนร่วมเทียมหรือไม่มีส่วนร่วมเป็นขั้นที่ประชาชนเข้าไม่ถึงการมีส่วนร่วมที่แท้จริงในการตัดสินใจ ในกรณีนี้ จะมีกลุ่มบุคคลจำนวนน้อยที่อยู่ในอำนาจเท่านั้นทำหน้าที่ตัดสินใจ โดยไม่มีการพูดถึงเนื้อหา วิธีการ ของการตัดสินใจหรือตำแหน่งและอำนาจหน้าที่ของผู้มีอำนาจตัดสินใจนั้น ขั้นที่สองนี้สร้างขึ้นมา เพื่อที่จะทดแทนการมีส่วนร่วมที่แท้จริง วัตถุประสงค์ที่แท้จริงของสองขั้นนี้ไม่ใช่เป็นการทำให้ประชาชนเข้าถึงการมีส่วนร่วมในการ

วางแผน หรือควบคุมโครงการ แต่จะช่วยให้ผู้กุมอำนาจอยู่ดำเนินการให้การศึกษา (Educate) หรือการชี้แจงแก่ผู้ที่เข้าร่วม

บันไดขั้นที่ 3 ถึง 5 ก้าวหน้าถึงระดับที่เรียกว่าการมีส่วนร่วมแบบพิธีกรรมหรือการมีส่วนร่วมบางส่วน โดยขั้นที่ 3 ขั้นให้ข้อมูลข่าวสารและขั้นที่ 4 ขั้นปรึกษาหารืออันเห็นความเห็น หรือข้อคิดของประชาชนที่ได้รับการรับฟังจากผู้กุมอำนาจอยู่มากขึ้นแต่ภายใต้เงื่อนไขเหล่านี้พวกเขาไม่มีอำนาจที่จะรับประกันได้ว่าความคิดเป็นของพวกเขาจะได้รับการเอาใจใส่จากผู้มีอำนาจเต็มมีส่วนร่วมถูกจำกัดอยู่ที่ระดับเหล่านี้จึงไม่มีทางที่จะทำการเปลี่ยนแปลงสภาพตามข้อเรียกร้องของผู้มีส่วนร่วมบางส่วนนี้คือยอมให้คนไร้อำนาจ (Have-nots) ให้คำแนะนำได้แต่ก็ยังคงไว้ซึ่งสิทธิในการตัดสินใจของผู้มีอำนาจต่อไป

บันไดลำดับสูงขึ้นไปเป็นระดับที่เรียกว่าอำนาจเป็นของประชาชนซึ่งเพิ่มระดับของการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจมากขึ้นประชาชนสามารถเข้าไปสู่ขั้นที่ 6 ขั้นเป็นหุ้นส่วนซึ่งจะทำให้สามารถเข้าร่วมในการเจรจาเพื่อผลได้ผลเสีย (Trade-offs) กับผู้มีอำนาจดั้งเดิมส่วนในขั้นที่ 7 ขั้นใช้อำนาจผ่านตัวแทนและขั้นที่ 8 ขั้นควบคุมโดยประชาชนเป็นการใช้อำนาจตัดสินใจของประชาชนโดยผ่านตัวแทนหรือประชาชนเป็นผู้ใช้อำนาจนั่นเอง

แนวคิดการมีส่วนร่วมของอาร์นสไตน์นี้ มองความเข้มของการมีส่วนร่วมในแง่ของการมีอำนาจในการตัดสินใจของประชาชน ซึ่งมีพิสัยของความเข้มตั้งแต่การไม่มีอำนาจในการตัดสินใจเลยไปจนถึงการมีอำนาจในการตัดสินใจเต็มที่ แนวคิดการมีส่วนร่วมที่แสดงให้เห็นความเข้มของการมีส่วนร่วมที่สำคัญอีกแนวหนึ่ง คือการมีส่วนร่วมที่แบ่งออกเป็น 4 ประเภทตามลักษณะของการปฏิบัติการลักษณะทั้ง 4 ประเภทนี้ไม่ได้เป็นอิสระจากกันยังมีความคาบเกี่ยวและต่อเนื่องกันการจำแนกลักษณะนี้ทั้ง 4 ประเภท

ประเภทที่ 1 การมีส่วนร่วมแบบถูกกระทำ (Passive participation) ทั้งนี้เป็นขั้นเริ่มแรก ซึ่งถือว่าการมีส่วนร่วมนั้นเป็นการยอมรับ (Accepting) หรือการเพิ่ม (Gaining) การเข้าถึงผลประโยชน์ที่เป็นรูปธรรมหรือการช่วยเหลือปัจจัยการดำรงชีวิตเฉพาะหน้าบางประการสำหรับผู้ที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนา ซึ่งอาจจะหมายถึงบริการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกเฉพาะ ซึ่งไม่เคยมีมาก่อนหรือหมายถึงการปรับปรุงหรือการแนะนำรูปแบบการผลิตตามแนวทางเศรษฐกิจใหม่

ประเภทที่ 2 การมีส่วนร่วมแบบสะท้อนการถูกกระทำ (Passive/reflective participation) การมีส่วนร่วมประเภทนี้เป็นส่วนต่อเนื่องจากประเภทที่หนึ่ง โดยถือว่าการมีส่วนร่วมเป็นกิจกรรมทางการศึกษาบางประการที่สามารถช่วยให้ประชาชนเข้าใจสาเหตุของสภาพการณ์ต่างๆ เช่น การ

คือพัฒนาและเข้าใจปัญหาซึ่งจะต้องแก้ไขโดยการจัดทำโครงการที่พัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ประเภทที่ 3 การมีส่วนร่วมแบบกระตือรือร้น (Active participation) การมีส่วนร่วมในขั้นที่ 3 นี้เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับองค์กรหรือบุคคลระดับพื้นฐาน (Grass roots) ซึ่งเป็นผู้รับผลประโยชน์จากโครงการหรือทำการกระตุ้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับกว้างๆ จากกลุ่มอื่นๆ ทั่วๆ ไปที่มีอยู่ในส่วนต่างๆ ของสังคมนอกเหนือไปจากกลุ่มผลประโยชน์เองโดยปกติแล้วการมีส่วนร่วมในมิตินี้รวมไปถึงองค์กรในท้องถิ่นที่มีอยู่แล้วและมีขอบข่ายที่ขยายความครอบคลุมไปถึงกลุ่มอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับผลกระทบด้วย

ประเภทที่ 4 การมีส่วนร่วมแบบสะท้อนความกระตือรือร้น (Active/ reflective participation) ขั้นนี้เสริมต่อจากขั้นการมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นเป็นการสะท้อนหรือการประเมินเกี่ยวกับข้อจำกัดและทางเลือกต่างๆ ของโครงการภายใต้บริบทระดับชาติภายใต้เงื่อนไขเดิมของโครงการที่มีอยู่โดยปกติจะรวมถึงการออกแบบหรือการประเมินเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ทางเลือกของโครงการพัฒนาซึ่งเกี่ยวข้องกับลักษณะความเฉพาะของโครงการและลักษณะทั่วไปของสังคมที่ต้องการเข้ามามีส่วนร่วม โดยเน้นการเข้าร่วมตั้งแต่การศึกษาตัดสินใจไปจนถึงการประเมินและควบคุมจะเห็นว่าแนวคิดการมีส่วนร่วมนี้มองความเข้มของการมีส่วนร่วมว่ามีพิสัยตั้งแต่การมีส่วนร่วมแบบเป็นฝ่ายถูกระทำให้จนถึงการเป็นผู้กระทำโดยตนเอง

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสหกรณ์ จึงต้องอาศัยสมาชิกสหกรณ์เป็นผู้กำหนดกิจกรรมและสมาชิกต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมนั้นด้วยเพื่อจะได้ตอบสนองความต้องการของสมาชิกได้อย่างถูกต้องตรงตามความต้องการของสมาชิกอย่างแท้จริงจากความสำเร็จที่เกิดขึ้นจึงขึ้นอยู่กับการมีส่วนร่วมของสมาชิกเป็นสิ่งสำคัญ

2.3 รูปแบบและขั้นตอนการมีส่วนร่วม

โกวิทย์ พวงงาม (2545) กล่าว การมีส่วนร่วมที่แท้จริงของประชาชน ในการพัฒนา ควรจะมี 4 ขั้นตอน คือ

1. การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาของแต่ละท้องถิ่น กล่าวคือ ถ้าหากประชาชนยังไม่สามารถทราบถึงปัญหาและเข้าใจถึงสาเหตุของปัญหาในท้องถิ่นของตนเป็นอย่างดีแล้ว การดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาของท้องถิ่นย่อม ไร้ประโยชน์ เพราะประชาชนจะไม่เข้าใจและมองไม่เห็นถึงความสำคัญของการดำเนินงานเหล่านั้น

2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม เพราะการวางแผนดำเนินงานเป็น ขั้นตอนที่จะช่วยให้ประชาชนรู้จักวิธีการคิด การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล รู้จักการ นำเอาปัจจัย ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผน

3. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและการปฏิบัติงาน แม้ประชาชนส่วนใหญ่จะมีฐานะยากจน แต่ก็มีแรงงานของตนเองที่สามารถใช้เข้าร่วมได้ การร่วมลงทุนและปฏิบัติงาน จะทำให้ ชาวชนบทสามารถคิดค้นทุนดำเนินงานได้ด้วยตนเอง ทำให้ได้เรียนรู้การดำเนิน กิจกรรมอย่าง ใกล้ชิด

4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงาน ถ้าหากการติดตามงานและ ประเมินผลงานขาดการมีส่วนร่วมแล้วประชาชน ย่อมจะไม่ทราบด้วยตนเองว่างานที่ทำ ไปนั้น ได้รับผลดี ได้รับประโยชน์หรือไม่อย่างไร การดำเนินกิจกรรมอย่างเดียวกันใน โอกาสต่อไป จึง อาจจะประสบความสำเร็จยากลำบาก

ยศวีร์ กงสวัสดิ์ (2548) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมจะมี 4 ขั้นตอน คือ การมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์และการมีส่วน ร่วมในการ ประเมินผล ซึ่งทุกขั้นตอนมีความสัมพันธ์ โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมที่ขั้นตอนการ ตัดสินใจเป็นประการสำคัญ ซึ่งในแนวทางการมีส่วนร่วมนั้น มุ่งให้ประชาชนเป็นผู้คิดค้นปัญหา เป็นผู้ที่มิบทบาทในทุกๆ เรื่อง ไม่ใช่ที่กำหนดคิใหม่ให้ประชาชนปฏิบัติในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ทุก อย่างต้องเป็นเรื่องของประชาชนที่จะคิด ซึ่งแนวความคิดนี้มีกรอบพื้นฐานและวิเคราะห์การมีส่วน ร่วม ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ การริเริ่ม ตัดสินใจ การดำเนินการตัดสินใจและการตัดสินใจปฏิบัติ

2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติประกอบด้วย การสนับสนุนด้านทรัพยากร การ บริการและการประสานขอความร่วมมือ

3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ไม่ว่าจะเป็นประโยชน์ทางวัตถุ ผลประโยชน์ ทางด้านสังคมหรือผลประโยชน์ส่วนบุคคล

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล เป็นการควบคุม ตรวจสอบการดำเนิน กิจกรรมทั้งหมดและเป็นการแสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วม

อิระวัชรจันทร์ ประเสริฐ (อ้างถึงในณรงค์วีรชล, 2551, 25) กล่าวว่า ขั้นตอนการ มีส่วนร่วม หมายถึงมีวิธีและปฏิบัติทั้งหมด 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในลักษณะตัวบุคคลให้ความสำคัญกับปัจเจกบุคคลที่เข้ามา มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ

2. การมีส่วนร่วมในลักษณะของกลุ่มขบวนการที่มุ่งสร้างพื้นฐานอำนาจจากการสร้างกลุ่มและโครงสร้างภายในหน่วยงาน
 3. การมีส่วนร่วมในลักษณะโครงการให้ความสำคัญที่การจัดโครงการอันก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมที่ตีเน้นกลุ่มเป้าหมายการถ่ายทอดระบบเทคนิคความรู้การกระจายอำนาจสู่ประชาชน
 4. การมีส่วนร่วมในลักษณะสถาบัน ให้ความสำคัญในแง่ของการก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสถาบัน มีการถ่ายทอดหรือขยายโครงการสร้างอำนาจของกลุ่ม ผลประโยชน์และชนชั้นทางสังคม
 5. การมีส่วนร่วมในลักษณะนโยบาย เน้นเรื่องหลักการยอมรับการมีส่วนร่วมของประชาชนและผู้เสียเปรียบในสังคม และนามากำหนดนโยบายและแผนงานระดับชาติ
- โกวิท พวงงาม (2555) กล่าวว่า ขั้นตอนการมีส่วนร่วม หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนที่แท้จริงในการพัฒนามี 4 ขั้นตอน ดังนี้
1. การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาของแต่ละท้องถิ่น กล่าวคือหากประชาชนยังไม่สามารถทราบถึงปัญหาและเข้าใจถึงสาเหตุของปัญหาในท้องถิ่นของตนเองเป็นอย่างดีแล้วการดำเนินงานต่างๆเพื่อแก้ปัญหาของท้องถิ่นย่อมไม่มีประโยชน์เพราะประชาชนจะไม่เข้าใจและมองไม่เห็นถึงความสำคัญของการดำเนินงานเหล่านั้น
 2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินงานกิจกรรมการวางแผนดำเนินงานเป็นขั้นตอนที่จะช่วยให้ประชาชนได้รู้จักวิธีการคิดและตัดสินใจอย่างมีเหตุผลรู้จักที่จะนำเอาปัจจัยข่าวสารข้อมูลต่างๆ มาใช้ในการวางแผน
 3. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและการปฏิบัติงานไม่ว่าประชาชนจะมีฐานะยากจนหรือร่ำรวยแต่มีกำลังแรงงานของตนเองที่สามารถเข้าร่วมได้ไม่ว่าจะเป็นการลงทุนและปฏิบัติงานทำให้ประชาชนสามารถคิดค้นทุนและจัดการดำเนินงานได้ด้วยตนเองทำให้ได้เรียนรู้การดำเนินกิจกรรมอย่างใกล้ชิดมากขึ้น
 4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงาน หากการติดตามงานและประเมินผลงาน ขาดการมีส่วนร่วมแล้ว ย่อมจะไม่ทราบว่างานที่ทำไปนั้นจะได้รับผลดีหรือได้รับประโยชน์หรือไม่อย่างไรการดำเนินกิจกรรมอย่างเดียวกันในโอกาสต่อไป จึงอาจจะประสบความสำเร็จยากลำบาก
- อคิน รพีพัฒน์ (2555) กล่าวว่า ขั้นตอนการมีส่วนร่วม หมายถึง โดยได้เสนอขั้นตอนการมีส่วนร่วมแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในการกำหนดปัญหาสาเหตุของปัญหาตลอดจนแนว
ทางแก้ไขปัญหา

ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกแนวทางและวางแผนพัฒนา

ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานในกิจกรรมการพัฒนาตามแผน

ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานกิจกรรมพัฒนา

Cohen & Uphoff (อ้างใน ยุทธพงษ์เข้าประมงค์, 2555, น.13) กล่าวว่า รูปแบบและ
ขั้นตอนการมีส่วนร่วม หมายถึง การวิเคราะห์รูปแบบการมีส่วนร่วม โดยสามารถแบ่งออกเป็น
4 รูปแบบดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน
คือ ริเริ่มตัดสินใจดำเนินการตัดสินใจและตัดสินใจลงมือปฏิบัติการ

2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Implementation) ประกอบไปด้วยการ
สนับสนุนทางด้านทรัพยากรการเข้าร่วมในการบริหารและการประสานขอความร่วมมือ

3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (Benefits) ทางด้านต่างๆประกอบไปด้วย
ผลประโยชน์ทางด้านวัสดุผลประโยชน์ทางสังคมและผลประโยชน์ส่วนบุคคล

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) เกี่ยวกับการควบคุม และการ
ตรวจสอบการดำเนินงานกิจกรรมทั้งหมดและเป็นการแสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วมต่อไป

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่ารูปแบบและขั้นตอนการมีส่วนร่วมเกิดขึ้น จากกร
ที่บุคคลเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับดำเนินการตามขั้นตอนการมีส่วนร่วมทั้งนี้การมีส่วนร่วมที่แท้จริง
ควรให้องค์กรชุมชนมีส่วนร่วมตั้งแต่การกำหนดนโยบายการปฏิบัติการใช้ประโยชน์ และการ
ติดตามและประเมินผลสำคัญของการมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาคือการพัฒนาที่มีความเสมอภาค
เท่าเทียมกันการเปิดโอกาสให้มีความเป็นอิสระไม่ครอบงำการมีส่วนร่วมของทุกกลุ่มที่เกี่ยวข้อง
รวมถึงมีส่วนร่วมในทุกกระบวนการอย่างแท้จริง

3. แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด

3.1 ประวัติสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด

เมื่อครั้งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ องค์ปัจจุบันเสด็จแปรพระราชฐานประทับ
ณ พระราชวังไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เมื่อปี พ.ศ. 2507 พระองค์ทรงเสด็จ
พระราช -ดำเนินเยี่ยมเยียน และดูแลทุกข์สุขของราษฎรตามท้องที่เขตจังหวัดใกล้เคียง ในวโรกาส
นั้น พระองค์ได้ทราบถึงความเดือดร้อนของเกษตรกรกลุ่มชาวสวนผักชะอำ จำนวน 83 ครอบครัว

ว่าขาดแคลนทุนทรัพย์ที่จะนำไปประกอบอาชีพ พระองค์จึงทรงรับเกษตรกรเหล่านี้ไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์พร้อมทั้งพระราชทานทรัพย์ส่วนพระองค์ให้กู้ยืมไปลงทุน เป็นจำนวนเงิน 3 แสนบาท ภายหลังไม่ปรากฏผู้ใดนำเงินจำนวนที่กู้ยืมไปทูลเกล้าถวายคืนแก่พระองค์ท่านเลย และความได้ทราบฝ่าละอองพระบาทว่าเกษตรกรเหล่านี้ไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง ได้อาศัยเช่าของกรมประชาสงเคราะห์ โดยเฉลี่ยครอบครัวละไม่เกิน 2 ไร่ ซึ่งไม่เพียงพอต่อการประกอบอาชีพ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ ฯพณฯ องคมนตรี ม.ล.เดช สนิทวงศ์ ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งเป็นประธานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ไปจัดหาพื้นที่ในเขตจังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ นำมาจัดสรรให้แก่เกษตรกรดังกล่าว ต่อไป

ขณะเดียวกันนั้นรัฐบาลอิสราเอล โดย ฯพณฯ เอกอัครราชทูตอิสราเอลประจำประเทศไทย ขอทราบหลักการของโครงการและอาสาที่จะช่วยเหลือในการพัฒนาการเกษตรในรูปของผู้เชี่ยวชาญสาขาต่าง ๆ ต่อมาสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติได้เสนอหลักการของโครงการต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งได้มีมติเห็นชอบด้วยกับโครงการ ได้ทำสัญญาร่วมมือกันระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลอิสราเอล โครงการนี้เริ่มตั้งแต่วันที่ 19 สิงหาคม 2509 กำหนดระยะเวลาดำเนินการ 5 ปี สิ้นสุดเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2514 ใช้ชื่อว่า “โครงการไทย-อิสราเอล เพื่อพัฒนาชนบท (หุบกะพง)” คณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ (เดิม) และกระทรวงเกษตร (เดิม) ร่วมมือกันเป็นเจ้าของเรื่อง พร้อมทั้งตั้งคณะกรรมการขึ้นชุดหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วย ปลัดกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตรเป็นรองประธาน และผู้แทนจากหน่วยราชการอื่นร่วมเป็นกรรมการ เช่น เลขาธิการสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ เป็นต้น ด้วยความเห็นชอบจากคณะกรรมการทุกฝ่ายได้เลือกที่ดินบริเวณหุบกะพง อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เป็นที่ตั้งของศูนย์สาธิตและทดลองการเกษตรของโครงการอิสราเอล โดยเหตุผลที่ว่าเดิมที่ดินบริเวณนี้เป็นป่าคุ้มครองของกรมป่าไม้ มีราษฎรเข้าไปจับจองอยู่บ้าง แต่การทำมาหากินไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร เนื่องจากสภาพที่ดินส่วนใหญ่เป็นดินเลวขาดแคลนน้ำ การทำไร่จึงเป็นลักษณะไร่เลื่อนลอย ต้องย้ายที่อยู่เสมอทุกระยะ 3 – 4 ปี การจับจองไม่สัมฤทธิ์ผล พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ จึงทรงมีพระราชดำริให้กันพื้นที่ประมาณ 10,000 ไร่ ออกจากป่าคุ้มครองของกรมป่าไม้ ภายหลังพระองค์ทรง จับจองพื้นที่ดังกล่าวเชิงสามัญชน โดยปฏิบัติตามขั้นตอนของกฎหมายป่าไม้ และกฎหมายที่ดินทุกประการ เมื่อมีแนวพัฒนาที่ดินดีขึ้นแล้ว ก็จะจัดให้กับเกษตรกรที่ได้รับความเดือดร้อนในตอนต้น และเกษตรกรที่ยืนยันมั่นเพียรแต่ขาดแคลนที่ดินทำกินเข้าอยู่อาศัย และทำประโยชน์ต่อไป

หลังจากนั้นเจ้าหน้าที่จึงได้ร่วมกันจัดทำแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศและสำรวจแหล่งเก็บกักน้ำ และดินทั่ว ๆ ไป ตลอดจนสำรวจแหล่งน้ำใต้ดินในบริเวณพื้นที่โครงการ ได้มีการ

ชุดเจาะพ่นน้ำ-บาดาล แต่ปริมาณน้อย ภายหลังได้ตั้งเครื่องยนต์สูบน้ำขึ้นเพื่อให้มีปริมาณน้ำเพียงพอต่อการชลประทาน เพื่อการเกษตร จากการสำรวจปรากฏว่า ดินส่วนใหญ่มีคุณภาพเลว คือประมาณ 6,500 ไร่ ส่วนที่เหลือเป็นดินเลนปนดีพอที่จะทำกิจกรรมได้บ้าง เมื่อได้มีการพัฒนาที่ดินและจัดระบบชลประทานในพื้นที่ 500 ไร่ แล้วตั้งเป็นศูนย์สาธิตทดลองการเกษตร พร้อมทั้งอพยพเกษตรกร 2 ครอบครัว ครอบครัวแรกจากกลุ่มเกษตรกรสวนผักชะอำ ซึ่งได้รับความเดือดร้อนในตอนต้น และอีกครอบครัวหนึ่งเป็นเกษตรกรเดิมที่อาศัยที่ทำกินในเขตโครงการ โดยจัดที่ดินให้ครอบครัวละ 25 ไร่ จัดให้ปลูกพืชอาศัยน้ำชลประทาน 25 ไร่ มีเจ้าหน้าที่เป็นผู้วางแผนการปลูกและกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ให้เกษตรกรทั้ง 2 ครอบครัว กู้ยืมเงินเป็นทุนสำหรับการประกอบอาชีพครอบครัวละ 10,000 บาท โดยไม่คิดดอกเบี้ย ทั้งนี้เพื่อหาข้อมูลทางด้านต่าง ๆ เช่น ในด้านรายได้ รายจ่าย ความเหมาะสมของการใช้แรงงานในครัวเรือนกับขนาดของพื้นที่ที่จัดให้การปลูกพืช ใช้น้ำชลประทาน การปลูกพืชอาศัยน้ำฝน ตลอดจนการจัดบริการในด้านสินเชื่อ และการตลาด รวมทั้ง ข้อมูลทางวิทยาศาสตร์การเกษตร ปัญหาด้านสังคมของเกษตรกร ประกอบการพิจารณาแก้ไขปรับปรุงเพื่ออพยพครอบครัวของเกษตรกรที่เหลือเข้ามาอยู่ในหมู่บ้านเกษตรกรต่อไป ภายหลังเมื่อครบปีการผลิต เกษตรกรทั้ง 2 ครอบครัว สามารถใช้หนี้คืนแก่กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ และยังมีเหลือเป็นทุนสำรองสำหรับการประกอบอาชีพในปีต่อไป เมื่อได้รับข้อมูลจากครอบครัวเกษตรกรตัวอย่างทั้ง 2 ครอบครัวแล้ว ในปี พ.ศ. 2511 จึงอพยพครอบครัวเกษตรกรที่ได้รับความเดือดร้อนในตอนต้นที่เหลืออีก 82 ครอบครัว และเกษตรกรที่เข้ามาทำประโยชน์อยู่เดิมอีก 46 ครอบครัว เข้าอาศัยและทำประโยชน์ในพื้นที่ที่จัดสรรให้ครอบครัวละ 25 ไร่ จัดให้ปลูกพืชอาศัยน้ำชลประทาน 7 ไร่ และอีก 18 ไร่ ให้ปลูกพืชไร่อาศัยน้ำฝนตามธรรมชาติ และโครงการได้ให้กู้ยืมเงินครอบครัวละ 6,000 บาท แบ่งเป็นค่าใช้จ่ายในการปลูกบ้านเรือน 1,500 บาท ส่วนที่เหลืออีก 4,500 บาท เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับวัสดุการเกษตร และค่าใช้จ่ายในครอบครัว โดยปีแรกไม่ต้องเสียดอกเบี้ยร้อยละ 6 การอพยพครอบครัวเกษตรกรเหล่านี้ ได้จัดให้สร้างที่อยู่อาศัยรวมเป็นหมู่บ้านเกษตรกรขึ้น โดยมีทางราชการคอยช่วยเหลือ ให้คำแนะนำการบริหารงานของหมู่บ้านตัวอย่างให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ขณะเดียวกัน ได้มีการให้การศึกษอบรมเกี่ยวกับหลักและวิธีการของสหกรณ์ จนเห็นว่า สมาชิกของหมู่บ้านเกษตรกรมีความเข้าใจดีพอแล้ว จึงเข้าชื้อกันเพื่อจดทะเบียนเป็นสหกรณ์การเกษตร โดยชื่อว่า “สหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด” เมื่อวันที่ 12 สิงหาคม 2514 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ โปรดเกล้าพระราชทานทะเบียนให้ผู้แทนสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด กับได้พระราชทานโฉนดที่ดินบริเวณหุบกะพงจำนวน 3 ฉบับ รวมพื้นที่ 12,079 - 1 - 82 ไร่ ให้กับกรมส่งเสริมสหกรณ์ และสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด เป็นผู้รับผิดชอบ ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

3.2 โครงสร้างองค์กรสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด

โครงสร้างองค์กรสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ประกอบด้วย สมาชิก สหกรณ์ กลุ่มสมาชิก ที่ประชุมใหญ่ คณะกรรมการดำเนินการ (คัดเลือกจากที่ประชุมใหญ่) ประกอบด้วย ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ เลขานุการ เหรัญญิก และกรรมการต่าง ๆ ผู้ตรวจสอบกิจการ ฝ่ายจัดการ (จัดจ้าง) ประกอบด้วย ผู้จัดการ พนักงานการตลาด พนักงานสินเชื่อ พนักงานการเงิน-บัญชี และลูกจ้างประจำ แสดงได้ดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 แสดงโครงสร้างสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด

ที่มา: รายงานประจำปีสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด (2561, 13)

3.3 การดำเนินธุรกิจสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด

สหกรณ์มีการดำเนินธุรกิจ ให้บริการสมาชิกในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ธุรกิจเงินฝาก สหกรณ์ให้บริการรับฝากเงินกับสมาชิก ประเภทเงินรับฝากออมทรัพย์พิเศษ และเงินรับฝากออมทรัพย์

2. ธุรกิจสินเชื่อ สหกรณ์ให้เงินกู้แก่สมาชิกเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการลงทุน ประกอบอาชีพทำการเกษตร ด้านการผลิต แยกเป็น

2.1 เงินกู้ระยะสั้น สหกรณ์ให้สมาชิกกู้ในวงเงินไม่เกิน 50,000 บาท คิดเป็นดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 12 ต่อปี ค่าปรับไม่เกินร้อยละ 3 ต่อปี ระยะเวลาไม่เกิน 3-5 ปี โดยใช้บุคคลค้ำประกัน จำนวน 2 คน

2.2 เงินกู้ระยะปานกลาง สหกรณ์ให้สมาชิกกู้ในวงเงินไม่เกิน 300,000 บาท คิดดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 12 ต่อปี ค่าปรับไม่เกินร้อยละ 3 ต่อปี ระยะเวลาไม่เกิน 3-5 ปี โดยใช้บุคคลค้ำประกัน จำนวน 2 คน

3. ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย สหกรณ์ได้จัดหาวัสดุ อุปกรณ์การเกษตรมาจำหน่ายให้กับสมาชิก เช่น ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช และอุปกรณ์การเกษตรต่าง ๆ

4. ธุรกิจรวบรวมผลผลิต สหกรณ์มีการรวบรวมผลผลิต โดยการรับซื้อเส้นใยป่านของสมาชิก และรวบรวมผักปลอดสารพิษจากกลุ่มสมาชิก เพื่อไปจำหน่าย

5. ธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร สหกรณ์มีบริการน้ำดิบ เพื่อใช้ในการเกษตรให้กับสมาชิกสหกรณ์

6. ธุรกิจแปรรูปสัตว์เลี้ยง เพื่อขายผลผลิต สหกรณ์มีการจำหน่าย ไข่ไก่ ไข่ไก่ ขายเป็นกระสอบอาหารไก่ให้กับสมาชิก

รายงานกิจการของสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัดประจำปีพ.ศ. 2561 สหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ได้รับจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 เมื่อวันที่ 12 สิงหาคม พ.ศ. 25 14 เป็นสหกรณ์ประเภทสหกรณ์การเกษตรปีบัญชีสิ้นสุด วันที่ 30 มิถุนายน ของทุกปี มีสมาชิกทั้งสิ้นจำนวน 618 คน และมีทุนดำเนินงานทั้งสิ้นจำนวน 38,890,059.32 บาท รายงานกิจการประจำปีและฐานะทางการเงิน ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2561 มีรายละเอียด ดังนี้

จำนวนสมาชิกและฐานะทางการเงิน ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2561

สมาชิก	จำนวน	618	คน
สินทรัพย์หมุนเวียน	จำนวน	36,432,580.70	บาท
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	จำนวน	2,457,478.62	บาท
สินทรัพย์ทั้งสิ้น	จำนวน	38,890,059.32	บาท
หนี้สินหมุนเวียน	จำนวน	17,636,171.01	บาท
หนี้สินไม่หมุนเวียน	จำนวน	11,244,549.55	บาท
รวมหนี้สินทั้งสิ้น	จำนวน	28,880,720.56	บาท
ทุนเรือนหุ้น	จำนวน	3,109,350.00	บาท
ทุนสะสมและอื่นๆ	จำนวน	1,332,034.62	บาท
ทุนของสหกรณ์ทั้งสิ้น	จำนวน	10,009,338.76	บาท
ทุนการดำเนินงานทั้งสิ้น	จำนวน	38,890,059.32	บาท

ผลการดำเนินงานในรอบปีบัญชี ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2561

ขาย/บริการ	จำนวน	3,960,094.01	บาท
ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น	จำนวน	3,895,116.68	บาท
กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	จำนวน	64,997.33	บาท

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

จุฑามาศ บุญรัมย์ (2559) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ผลการวิจัยพบว่า (1) บุคลากรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยส่วนใหญ่มีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่ายต่อเดือน และมีการกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินทุนต่างๆ เพื่อใช้จ่าย เช่น ใช้จ่ายในครอบครัว ซื้ออสังหาริมทรัพย์และเพื่อเป็นค่าเล่าเรียนบุตร (2) โดยภาพรวมบุคลากรมีความคาดหวังต่อการจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้บุคลากรส่วนใหญ่ ต้องการสมัครเข้าสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์หากมีการจัดตั้งขึ้นในอนาคต (3) ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการจัดตั้ง

สหกรณ์ ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย พบว่ามีทั้งหมด 4 ปัจจัย โดย ปัจจัย ที่หนึ่งคือ ด้านการบริหาร และการให้บริการของสหกรณ์ออมทรัพย์ ปัจจัยที่สองคือ ด้านสวัสดิการ การแก้ปัญหาด้านการเงินของสมาชิก ปัจจัยที่สามคือด้านอัตราดอกเบี้ย และผลตอบแทน ปัจจัยที่สี่ คือ ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกในสหกรณ์ออมทรัพย์

ชญรัตน์ มาลัย (2558) ศึกษาเรื่องการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของ สมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรพร้าว จำกัด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์อย่างเป็นเพศชาย อายุมากกว่า 51 ปี ขึ้นไป มีระดับการศึกษาประถมศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 8,001-11,000 บาท และระยะเวลาการเป็น สมาชิกสหกรณ์ 20 ปีขึ้นไป ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกโดยรวมมีความสำคัญต่อการ มีส่วนร่วมในการทำธุรกิจของสมาชิกอยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจ ของสมาชิกที่มีความสำคัญระดับมากเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ความรู้สึกเป็นเจ้าของสหกรณ์ ความสะดวกในการทำธุรกิจกับสหกรณ์ ผลตอบแทนที่ได้รับ (เงินปันผล/เงินเฉลี่ยคืน) การให้บริการของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ความมั่นคงของสหกรณ์ สถานที่ตั้งของสหกรณ์เหมาะสม ความน่าเชื่อถือของกรรมการดำเนินการ เป็นแหล่งเงินทุน (กู้ยืม) มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารของสหกรณ์ สวัสดิการ(เช่นค่ารักษาพยาบาล) ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของ สมาชิกพบว่าสมาชิกมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์เมื่อพิจารณาเป็นราย ด้านพบว่าการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจส่วนร่วมในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก และการมีส่วนร่วม ในการควบคุมตรวจสอบและการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกับระดับการมีส่วนร่วม ในการดำเนินธุรกิจในภาพรวมมี 3 ปัจจัยคือความรู้สึกเป็นเจ้าของสหกรณ์ (X4) ความสะดวก ในการทำธุรกิจกับสหกรณ์ (X 8) และผลตอบแทนที่ได้รับ (เงินปันผล/เงินเฉลี่ยคืน) (X9) อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 .01 และ 0.5

มนต์ปรีชา ระวังศรี (2556) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนิน ธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรวังน้ำเย็น จำกัด พบว่า 1) สมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 31-40 ปี สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา มีรายได้ 5,001-8,000 บาท ระยะเวลาเป็นสมาชิก 6-10 ปี การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์จากเจ้าหน้าที่สหกรณ์อยู่ในระดับมากที่สุด และความถี่ ในการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์จากแหล่งต่างๆ เป็นบางครั้ง 2) ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิก ในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 4 ด้าน ได้แก่การมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจการดำเนินงานผลประโยชน์และการควบคุมตรวจสอบ 3) การเปรียบเทียบระดับการมีส่วน ร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์พบว่าแตกต่างกันเมื่อรายได้ ระดับการศึกษาและการรับรู้

ข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจสหกรณ์จำแนก ตามเพศ อายุ และระยะเวลาการเป็นสมาชิกที่แตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในธุรกิจไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 4) ปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์ ได้แก่การเดินทางไม่สะดวก การให้บริการของคณะกรรมการเจ้าหน้าที่ และสินค้าหรือบริการของสหกรณ์ไม่ตรงกับความต้องการสหกรณ์ มีธุรกิจให้บริการแก่สมาชิกไม่ครบถ้วนตามความต้องการของสมาชิก การมีส่วนร่วมไม่เกิดประโยชน์โดยตรงกับสมาชิก

วิไล ชัดิมะ (2556) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์นิคมนครชุม จำกัด จังหวัดกำแพงเพชรพบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชายมีอายุ 51-60 ปี การศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นสมาชิกสหกรณ์ 15-20 ปีตำแหน่งเป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์มีรายได้ในครัวเรือนต่อปี 110,001-140,000 บาทและมีรายจ่ายในครัวเรือนต่อปี 90,001-120,000 บาท 2) ปัจจัยด้านสหกรณ์โดยรวมมีความสำคัญระดับปานกลางที่ทำให้สมาชิกมีส่วนร่วมดำเนินธุรกิจกับสหกรณ์ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยความสำคัญสูงสุดได้แก่ ทำเลที่ตั้งของสหกรณ์เหมาะสมรองลงมาคือความสะดวกในการทำธุรกิจกับสหกรณ์และความมั่นคงของสหกรณ์ตามลำดับและ 3) ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์หรือมีผลต่อการมีส่วนร่วมในธุรกิจรับฝากเงินได้แก่รายได้และรายจ่ายในครัวเรือนต่อปีธุรกิจสินเชื่อได้แก่ระดับการศึกษารายได้และรายจ่ายในครัวเรือนต่อปีธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายได้แก่ระดับการศึกษาและรายจ่ายในครัวเรือนต่อปีและธุรกิจรวบรวมผลิตผล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่เป็นสมาชิก รายได้ และรายจ่ายในครัวเรือนต่อปี ส่วนปัจจัยด้านสหกรณ์ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในธุรกิจรับฝากเงินได้แก่ความรู้สึกเป็นเจ้าของสหกรณ์ ความสะดวกในการทำธุรกิจกับสหกรณ์ และความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อยของสถานที่ ธุรกิจสินเชื่อได้แก่ ความรู้สึกเป็นเจ้าของสหกรณ์ธุรกิจ รวบรวมผลิตผล ได้แก่ ความมั่นคงของสหกรณ์และ 4) ปัญหาส่วนใหญ่ในการมีส่วนร่วมดำเนินธุรกิจกับสหกรณ์ได้แก่สมาชิกไม่มีพาหนะในการขนส่งผลผลิตมาจำหน่ายที่สหกรณ์ซึ่งสหกรณ์ควรให้บริการด้านการขนส่งผลผลิตมาจำหน่ายที่สหกรณ์

ณัฐพัชร ผาก่า (2555) ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายสวัสดิการออมทรัพย์ไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาสหกรณ์ออมทรัพย์หน่วยบัญชาการทหารอากาศโยธิน จำกัด พบว่า ด้านการติดต่อสื่อสารในภาพรวมพบว่ามีค่าอยู่ในระดับมาก โดยประเด็นข้อคำถามเรื่องนโยบายสวัสดิการสหกรณ์ออมทรัพย์มีความชัดเจนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการดำเนินงานไม่มีความซับซ้อนกล่าวคือ มีการให้กู้ยืมกับการออมเท่านั้น จึงทำให้ด้านการสื่อสารของสหกรณ์ออมทรัพย์มีความชัดเจน และเป็นที่ยอมรับของสมาชิกส่วนใหญ่ ส่วนด้าน

ทรัพยากรโดยภาพรวมพบว่ามีค่าอยู่ในระดับมากและเป็นปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าทุกด้านในการวิจัยนี้ โดยประเด็นข้อคำถามเรื่องการบริหารงานสหกรณ์ออมทรัพย์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งให้เห็นว่าทรัพยากรเครื่องมือเครื่องใช้ของสหกรณ์ออมทรัพย์มีประสิทธิภาพเพียงพอต่อการปฏิบัติงานนโยบายของสหกรณ์ออมทรัพย์ให้ประสบความสำเร็จ ดังนั้น ทรัพยากรจึงมีส่วนช่วยให้การทำงานประสบผลสำเร็จตามนโยบายได้อย่างมีประสิทธิภาพในระดับสูง แต่อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างบางส่วนเห็นว่าทรัพยากรเครื่องมือเครื่องใช้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ควรได้รับการปรับปรุงสมรรถนะให้ดีขึ้นกว่าเดิม เพราะเชื่อว่าจะช่วยให้กระบวนการอนุมัติเงินกู้มีความรวดเร็วมากกว่าเดิม

ศรีสุดา วันชาติ (2555) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้บริการสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านอ่างศิระ จำกัด ตำบลอ่างศิระ อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี พบว่าลักษณะข้อมูลส่วนบุคคลได้แก่ อายุมีผลต่อการใช้บริการสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านอ่างศิระ จำกัด ตำบลอ่างศิระ อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ในด้านวัตถุประสงค์หลักของการใช้บริการ เหตุผลที่ตัดสินใจใช้บริการ บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจใช้บริการ ระยะเวลาในการเป็นสมาชิก มีผลต่อการใช้บริการ

เสนห์ สภาพันธ์ (2554) ศึกษาเรื่องระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์นิคมบาเจาะจำกัด จังหวัดนราธิวาส พบว่า 1) สมาชิกสหกรณ์นิคมบาเจาะจำกัด จังหวัดนราธิวาสส่วนใหญ่เป็นเพศชายอายุระหว่าง 41 – 50 ปีการศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นสมาชิก 4 – 8 ปีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์รับรู้จากเจ้าหน้าที่สหกรณ์มากที่สุดการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกได้แก่การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการดำเนินงานการมีส่วนร่วมขาดสิ่งจูงใจในการมีส่วนร่วมกับสหกรณ์ (ค่าเฉลี่ย 2.94) รองลงมาไม่มีเวลาเข้าร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์และสหกรณ์มีธุรกิจให้บริการไม่ครบถ้วนตามความต้องการของสมาชิก (ค่าเฉลี่ย 2.90) ไม่เข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกสหกรณ์ (ค่าเฉลี่ย 2.88) เห็นว่าการมีส่วนร่วมไม่เกิดประโยชน์โดยตรงกับสมาชิก (ค่าเฉลี่ย 2.83) สินค้าหรือบริการของสหกรณ์ไม่ตรงกับความต้องการ (ค่าเฉลี่ย 2.79) การให้บริการของเจ้าหน้าที่ (ค่าเฉลี่ย 2.73) การเดินทางไม่สะดวก (ค่าเฉลี่ย 2.70) การให้บริการของคณะกรรมการ (ค่าเฉลี่ย 2.65) ตามลำดับส่วนข้อเสนอแนะที่ในผลประโยชน์และการควบคุมตรวจสอบ 2) ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์อยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.21) ระดับการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ของสมาชิกอยู่ในระดับปานกลางส่วนระดับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการดำเนินงานและการควบคุมตรวจสอบอยู่ในระดับน้อยการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์พบว่าอายุรายได้ระดับการศึกษาและการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์ที่แตกต่างกับระดับการมีส่วนร่วมในการ

ดำเนินธุรกิจของสหกรณ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนเพศ ระยะเวลาการเป็นสมาชิก และตำแหน่ง ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3) ปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์ในการดำเนินธุรกิจโดยรวม ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์อยู่ในระดับปานกลาง(ค่าเฉลี่ย 2.81) ได้แก่ สำคัญในการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของของสหกรณ์ ได้แก่ ให้สหกรณ์ขายสินค้าให้ หลากหลายและราคาถูกกว่าท้องตลาด การรับซื้อผลผลิตของสมาชิกในราคาสูงกว่าท้องตลาด และจ่าย เป็นเงินสด

ทิพวรรณ มลิแสง (2553) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิก สหกรณ์ภาคการเกษตรในจังหวัดกระบี่ พบว่าระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์โดยรวม มีระดับการมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านเรียงตามลำดับ พบว่า ด้าน ผลประโยชน์มีระดับการมีส่วนร่วมในระดับมาก และด้านการปฏิบัติการด้านการตัดสินใจ ด้านการ ประเมินผล มีระดับการมีส่วนร่วมในระดับปานกลางตามลำดับ การเปรียบเทียบระดับการมีส่วน ร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์นิคมในจังหวัดกระบี่จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศ ระดับการศึกษา รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน มีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ของสมาชิกแตกต่างกัน แต่อายุ ศาสนา อาชีพ ระยะเวลาในการเป็นสมาชิก มีระดับการมีส่วนร่วม ของสมาชิกสหกรณ์ไม่แตกต่างกัน

อนันต์ ทับอินทร์ (2551) ได้ทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจ ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรกองอำนาจการกลางรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ(กรป.กลาง) มะพร้าวแม่ปัดตานี จำกัด จังหวัดปัตตานี ผลการศึกษาพบว่าสมาชิกสหกรณ์การเกษตรกรป.กลาง มะพร้าวแม่ปัดตานี จำกัด จังหวัดปัตตานี มีส่วนร่วมโดยเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง การมี ส่วนร่วมในการตัดสินใจและการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และการมีส่วนร่วมในการประเมินผลโดย เฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรกรป.กลางมะพร้าวแม่ปัดตานี จำกัด อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจด้านการมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยค่าเฉลี่ยของเพศชายมากกว่าเพศ หญิง กลุ่มตัวอย่างที่รายได้และการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจไม่แตกต่างกัน จำนวนปีที่สมาชิกสหกรณ์ต่างกัน มีส่วนร่วมในผลประโยชน์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.01 และมีส่วนร่วมโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วน ด้านอื่นๆไม่แตกต่างกันกลุ่มตัวอย่างที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

มีส่วนร่วมในผลประโยชน์และการมีส่วนร่วมในการดำเนินการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีส่วนร่วมในการประเมินผลและมีส่วนร่วมโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Golovina and Nilsson (2009) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความยากลำบากของการพัฒนาในประเทศรัสเซีย กรณีศึกษาในเขต Kurgan เรื่องที่เกี่ยวข้องกับภาวะทางการเมือง สภาพเศรษฐกิจ สภาพจิตวิทยาสังคมที่มีต่อการตลาดและสหกรณ์การผลิตในภาคเกษตรกรรมของรัสเซีย จากการวิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิแสดงให้เห็นว่า ภาวะการเมืองและสภาพเศรษฐกิจไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาสหกรณ์ ดังนั้นการวิจัยจึงมุ่งที่จะศึกษาปัจจัยทางด้านจิตวิทยาที่มีผลต่อการพัฒนาสหกรณ์ในเขต Kurgan ของสหพันธรัฐรัสเซีย การศึกษาค้นคว้านี้ได้ตั้งสมมติฐานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติของสมาชิกในสหกรณ์ ค่านิยม พันธะหน้าที่และตัวแปรที่คล้ายคลึงกัน โดยเก็บข้อมูลจากผู้ผลิตทางการเกษตร จำนวน 927 ราย ที่เป็นสมาชิกของสหกรณ์และไม่ได้เป็นสมาชิกสหกรณ์จากสหกรณ์ที่ดำเนินงานอยู่ จากการศึกษา พบว่า ระดับความไว้วางใจต่อผู้อื่นเป็นเรื่องสำคัญมาก นอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสหกรณ์มีทัศนคติต่อสหกรณ์ไม่ดี

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด อำเภอยะอำ จังหวัดเพชรบุรี” เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ โดยในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ครั้งนี้ คือ สมาชิกสหกรณ์ หุบกะพง จำกัด จำนวน 618 คน ในจังหวัดเพชรบุรี

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

1.2.1 ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ หุบกะพง จำกัด ใช้วิธีการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane กำหนดค่าระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 และค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ที่ร้อยละ 5 ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+N(e^2)}$$

โดย n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของการเลือกตัวอย่าง

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า } n &= \frac{618}{1+(618 (0.05^2))} \\ &= 243 \text{ คน} \end{aligned}$$

ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้เป็นสมาชิกสหกรณ์ หุบกะพง จำกัด จังหวัด เพชรบุรี จำนวน 243 คน และเพื่อความกระจ่างชัดเจนในการวิเคราะห์ข้อมูล จึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างเพิ่มเติมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 400 คน

1.2.2 การสุ่มตัวอย่าง ผู้ศึกษาใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยคำนึงถึงความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยจะแจกแบบสอบถามที่ให้กับสมาชิกที่เข้ามาใช้บริการสหกรณ์ หุบกะพง จำกัด จังหวัด เพชรบุรี ให้ได้มากที่สุดในแต่ละวันจนครบจำนวนตัวอย่าง 400 ราย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้เป็นแบบสอบถาม เรื่อง การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งได้มีการศึกษา ค้นคว้างานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และทำการรวบรวมข้อมูลที่ได้ จัดทำแบบสอบถามขึ้นมาใหม่ ซึ่งแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านประชากรแบ่งออกเป็นส่วนๆ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาการเป็นสมาชิก ซึ่งลักษณะของคำถามจะมีคำตอบหลายตัวเลือก และเป็นแบบสอบถามคำถามปลายปิด 5 ข้อ ดังนี้

1. เพศ ใช้ระดับการวัดข้อมูลเป็นประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale)
2. อายุ ใช้ระบบการวัดข้อมูลเป็นประเภทมาตราเรียงลำดับ (Ordinal Scale)
3. ระดับการศึกษาใช้วัดระดับการวัดข้อมูลเป็นประเภทมาตราเรียงลำดับ (Ordinal Scale)
4. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ใช้ระดับการวัดข้อมูลเป็นประเภทมาตราเรียงลำดับ (Ordinal -Scale)
5. ระยะเวลาการเป็นสมาชิก ใช้ระดับการวัดข้อมูลเป็นประเภทมาตราเรียงลำดับ

(Ordinal -Scale)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด แบ่งออกได้ดังนี้ ความมั่นคงของสหกรณ์ ความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ ความรู้สึกการเป็นเจ้าของสหกรณ์ สถานที่ตั้งของสหกรณ์มีความเหมาะสม สหกรณ์เป็นแหล่งเงินทุนการกู้ยืม เงินปันผลที่ได้รับ และสวัสดิการสมาชิกสหกรณ์ ใช้เกณฑ์การวัดระดับความสำคัญมาตรฐานส่วนประมาณค่า (Likert Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก สหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการควบคุม/ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง การรับผลประโยชน์ ใช้เกณฑ์การวัดระดับความสำคัญมาตรฐานส่วนประมาณค่า (Likert Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ

จากแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะในการดำเนินธุรกิจ และระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ได้กำหนดระดับคะแนนการวัดแบบ อินตรภาคชั้น (Interval Scale) ซึ่งมีลักษณะข้อความสำหรับแปลความหมาย ดังนี้

มากที่สุด	มีน้ำหนักของคะแนนเท่ากับ 5
มาก	มีน้ำหนักของคะแนนเท่ากับ 4
ปานกลาง	มีน้ำหนักของคะแนนเท่ากับ 3
น้อย	มีน้ำหนักของคะแนนเท่ากับ 2
น้อยที่สุด	มีน้ำหนักของคะแนนเท่ากับ 1

มีเกณฑ์ความหมายของค่าเฉลี่ย โดยการหาค่าพิสัยและอินตรภาคชั้นแล้วนำผลต่างที่ได้มากำหนดเกณฑ์การวัดระดับค่าเฉลี่ย โดยผู้วิจัยใช้สูตรดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอินตรภาคชั้น} &= \frac{\text{ค่าคะแนนสูงสุด} - \text{ค่าคะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5-1}{5} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

ดังนั้น เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมายข้อมูลตามวิธีของ Likert's Scale โดยจำแนกแต่ละช่วงย่อยเป็น 5 ระดับ และกำหนดช่วงคะแนนของการวัดได้ ดังนี้ (ไพศาล หวังพานิช, 2551 อ้างใน สุวรรณิ กฤษณเกรียงไกร, 2553)

- คะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 4.21 – 5.00 หมายถึง ระดับความสำคัญมากที่สุด
- คะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 3.41 – 4.20 หมายถึง ระดับความสำคัญมาก
- คะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 2.61 – 3.40 หมายถึง ระดับความสำคัญปานกลาง
- คะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 1.81 – 2.60 หมายถึง ระดับความสำคัญน้อย
- คะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 1.00 – 1.80 หมายถึง ระดับความสำคัญน้อยที่สุด

การตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้มีการทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ดังนี้

1. การตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยการนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถามให้ครอบคลุมทุกประเด็นที่ศึกษาโดยผู้ศึกษาจะเลือกข้อคำถามที่ค่า IOC (Index of Item – Objective Congruence: IOC) เท่ากับหรือมากกว่า 0.5 ขึ้นไป โดยนำมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิให้มีความสมบูรณ์ถูกต้องยิ่งขึ้น

2. การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ก่อนจะนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามไปทดสอบกับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ชุด เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของคำถาม หลังจากนั้นนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ความเชื่อมั่น หากค่าที่ได้จากการวิเคราะห์มีค่าตั้งแต่ 0.8 ขึ้นไป แสดงว่าแบบสอบถามที่จัดขึ้นนั้นมีความน่าเชื่อถือ สามารถนำไปทดสอบสมมติฐานและนำไปใช้ในกระบวนการศึกษาต่อไปได้ เมื่อผู้ศึกษาทำการทดสอบค่าได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.97

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 การเก็บข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลและแบบสอบถามแล้วนำแบบสอบถามแจกตามจำนวนที่กำหนด เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับมาแล้วนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วน เพื่อนำไปศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.2 การเก็บข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ศึกษารวบรวมข้อมูลเอกสารและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาตามหัวข้อวิจัย เพื่อนำไปศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมแบบสอบถามเกี่ยวกับ การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด จังหวัดเพชรบุรี แล้วจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการ ดังต่อไปนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลด้านประชากรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพงจำกัด โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และการหาค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการดำเนินธุรกิจ และระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.3 การทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ด้วยการทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่าง จึงนำมาเปรียบเทียบรายคู่ด้วยการทดสอบผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least significant Different: LSD) และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (multiple regression) ด้วยวิธีการวิเคราะห์การถดถอยแบบขั้นตอน (stepwise regression)

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด (2) เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด จำแนกตามลักษณะทางประชากร (3) เพื่อศึกษาลักษณะการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรหุบกะพง จำกัด

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือสมาชิกสหกรณ์ หุบกะพง จำกัด จังหวัด เพชรบุรี ซึ่งมีจำนวนประชากรรวมทั้งสิ้น 618 คน ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) กำหนดค่าระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 และค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ที่ร้อยละ 5 เพื่อคำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่นำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นสมาชิกสหกรณ์ หุบกะพง จำกัด จังหวัด เพชรบุรี จำนวน 243 คน และเพื่อความกระจ่างชัดเจนในการวิเคราะห์ข้อมูลจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างเพิ่มเติมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 400 คน และสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือแบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างทางสถิติใช้การเปรียบเทียบรายคู่ด้วยการทดสอบผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least significant Different: LSD) และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (multiple regression) ด้วยวิธีการวิเคราะห์การถดถอยแบบขั้นตอน (stepwise regression)

1. สรุปผลการศึกษา

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี สรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1.1 สมาชิกสหกรณ์ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันจะมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ที่ต่างกัน พบว่า

1.1.1 สมาชิกสหกรณ์ที่มีอายุที่แตกต่างกันจะมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ โดยรวม พบว่า มีความแตกต่างกัน โดยกลุ่มอายุ 21-40 ปี และกลุ่มอายุ 51-60 ปี มีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์โดยรวมมากกว่ากลุ่มอายุ 41-50 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อทำการทดสอบรายด้านพบว่า สมาชิกสหกรณ์ที่มีอายุแตกต่างกันพบว่า มีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่

- 1) ด้านการตัดสินใจ สมาชิกสหกรณ์ที่มีอายุ 21 – 40 ปี มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจมากกว่าสมาชิกที่มีอายุ 41 – 50 ปี และ 51 – 60 ปี
- 2) ด้านการดำเนินงาน สมาชิกสหกรณ์ที่มีอายุ 21 – 40 ปี และ 51 – 60 ปี มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจมากกว่าสมาชิกที่มีอายุ 41 – 50 ปี
- 3) ด้านการควบคุม/ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ สมาชิกสหกรณ์ที่มีอายุ 21 – 40 ปี และ 51 – 60 ปี มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจมากกว่าสมาชิกที่มีอายุ 41 – 50 ปี
- 4) ด้านการรับผลประโยชน์ สมาชิกสหกรณ์ที่มีอายุ 21 – 40 ปี และ 51 – 60 ปี มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจมากกว่าสมาชิกที่มีอายุ 61 ปี ขึ้นไป

1.1.2 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า สมาชิกสหกรณ์ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันจะมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์โดยรวมไม่แตกต่างกันและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการดำเนินงานและด้านการควบคุม/ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนี้

- 1) ด้านการดำเนินงานสมาชิกสหกรณ์ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 8,001 – 11,000 บาท มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจมากกว่าสมาชิกที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 11,001 บาท ขึ้นไป

2) ด้านการควบคุม/ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 8,001 – 11,000 บาท มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจมากกว่าสมาชิกที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 11,001 บาท ขึ้นไป

3) ระยะเวลาการเป็นสมาชิก พบว่า สมาชิกสหกรณ์ที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกที่แตกต่างกันจะมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน และรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการดำเนินงาน และด้านการควบคุม/ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนี้

(1) ด้านการดำเนินงานสมาชิกสหกรณ์ที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 7-9 ปี มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจมากกว่าสมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกมากกว่า 9 ปี ขึ้นไป

(2) ด้านการควบคุม/ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ สมาชิกสหกรณ์ที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 7-9 ปี มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจมากกว่าสมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกมากกว่า 9 ปี ขึ้นไป

1.2 การศึกษาลักษณะการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรหุบกะพง จำกัด

จากการศึกษาว่ามีลักษณะการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์อย่างน้อย 1 ปัจจัย ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่ 5 ปัจจัย ได้แก่ ด้านเงินปันผลที่ได้รับ ด้านสถานที่ตั้งสหกรณ์มีความเหมาะสม ด้านความรู้สึกรักการเป็นเจ้าของสหกรณ์ ส่วนด้านสหกรณ์เป็นแหล่งเงินทุนกู้ยืม และด้านสวัสดิการของสมาชิกสหกรณ์ ร่วมกันพยากรณ์การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรหุบกะพง จำกัด ได้ร้อยละ 97.0 และส่งผลไปในทางบวก

2. อภิปรายผล

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี สามารถอภิปรายผลการศึกษาได้ ดังต่อไปนี้

2.1 ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด

การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ในภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สมาชิกให้ความสำคัญระดับมาก

ที่สุด 1 ด้านคือ ด้านสหกรณ์เป็นแหล่งเงินทุนการกู้ยืม ระดับมาก 5 ด้าน คือ ด้านเงินปันผลที่ได้รับ ด้านสวัสดิการสมาชิกสหกรณ์ ด้านความมั่นคงของสหกรณ์ ด้านความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการ ดำเนินการของสหกรณ์ และด้านสถานที่ตั้งของสหกรณ์มีความเหมาะสม และระดับปานกลาง 1 ด้าน คือ ด้านความรู้สึกรักการเป็นเจ้าของสหกรณ์ เห็นได้ว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์นั้นมีเหตุจูงใจมาจากการที่สมาชิกเห็นว่าสหกรณ์เป็นแหล่งเงินทุนการกู้ยืมซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดในการจัดตั้งสหกรณ์ ซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการเงิน โดยเฉพาะการให้เงินกู้แก่สมาชิกของสหกรณ์เป็นหลัก ทั้งการกู้ระยะสั้นกับเงินกู้ระยะปานกลาง เพื่อใช้ในการดำเนินงานในการเกษตร

2.1.1 ด้านความมั่นคงของสหกรณ์ ในภาพรวมพบว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด อยู่ในระดับมาก และพบว่า ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับสหกรณ์ที่มีเงินทุนเพียงพอต่อการดำเนินงาน เพื่อสามารถให้บริการสมาชิกได้อย่างทั่วถึง รองลงมาคือ สมาชิกมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานในด้านต่างๆ และน้อยที่สุดคือ สหกรณ์มีการสอนการผลิตสินค้าและการจำหน่ายอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวคิดของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (2543) ซึ่งกล่าวว่า ปัจจัยที่เสริมสร้างให้สหกรณ์มีความมั่นคงอาจพิจารณาได้จากการมีระบบบริหารจัดการที่ดี การมีเสถียรภาพทางการเงินที่มั่นคง มีการร่วมมือจากสมาชิกสหกรณ์ และการมีระบบตรวจสอบที่มีคุณภาพ

2.1.2 ด้านความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และพบว่า ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับคณะกรรมการให้ข้อมูลทางด้านงบประมาณ แผนงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสม รองลงมา คือ คณะกรรมการดำเนินงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล เคารพมติที่ประชุมและประเมินผลการทำงานได้ชัดเจนเป็นธรรม และ น้อยที่สุดคือ คณะกรรมการมีการปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใสเป็นที่น่าเชื่อถือของกลุ่มสมาชิก สอดคล้องกับแนวคิดของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (2554) ซึ่งกล่าวถึงความจำเป็นที่ต้องมีคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ว่า เนื่องจากสมาชิกทุกคนไม่สามารถร่วมกันบริหารงานสหกรณ์ได้ จึงต้องจัดให้มีการเลือกตั้ง หรือสรรหาสมาชิกซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและมีคุณสมบัติเหมาะสมเป็นคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ เพื่อทำหน้าที่บริหารงานสหกรณ์ โดยพัฒนาสหกรณ์ให้มีความเจริญรุ่งเรืองและก้าวหน้ามั่นคง สร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาแก่มวลสมาชิก

2.1.3 ด้านความรู้สึกรักการเป็นเจ้าของสหกรณ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และพบว่า ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการมีความเชื่อมั่นในชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสหกรณ์ รองลงมา คือ การมีความภาคภูมิใจในการเป็นสมาชิกสหกรณ์ และน้อยที่สุด คือ การมีความมั่นใจในระบบการทำงานในแต่ละฝ่ายของสหกรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการสหกรณ์ โดย สหกรณ์บริการพนักงานการไฟฟ้านครหลวง (2556) กล่าวว่า หลักการที่สามของสหกรณ์ คือ การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจของสมาชิก โดยหลักการข้อนี้ มุ่งเน้นให้สมาชิกทุกคนพึงตระหนักว่า บทบาทที่สำคัญของตนคือ การที่ต้องเป็นทั้งเจ้าของและลูกค้าในคนเดียวกัน (Co-Owners And Customers) จึงต้องทำหน้าที่เป็นทั้งผู้สมทบทุน

ผู้ควบคุมและผู้อุดหนุน หรือ ผู้ใช้บริการของสหกรณ์ มิใช่เข้ามาเป็นสมาชิกเพียงเพื่อมุ่งหวังได้รับประโยชน์จากสหกรณ์เท่านั้น

2.1.4 ด้านสถานที่ตั้งของสหกรณ์มีความเหมาะสม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และพบว่า ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับ สถานที่ตั้งมีเครื่องอำนวยความสะดวก โทรทัศน์ เครื่องทำน้ำเย็น และอื่น ๆ รองลงมา คือ สถานที่ตั้งมีความสะอาดเป็นระเบียบ เรียบร้อย และน้อยที่สุดคือ สถานที่ตั้งมีอุปกรณ์และเครื่องมือที่สะดวกและทันสมัย สอดคล้องกับการศึกษาของชญญรัตน์ มาลัย (2558) ซึ่งทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรพร้าว จำกัด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกที่มีความสำคัญในระดับมากปัจจัยหนึ่งคือ สถานที่ตั้งของสหกรณ์เหมาะสม

2.1.5 ด้านสหกรณ์เป็นแหล่งเงินทุนการกู้ยืม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และพบว่า ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการระดมทุนเพิ่มเติมตามสัดส่วนเงินกู้ และสมาชิกเห็นชอบร่วมกัน การจ่ายเงินกู้แก่สมาชิกสหกรณ์เป็นไปตามการผลิตของสมาชิก และน้อยที่สุด คือ สามารถกู้ยืมเงินต่อเนื่อง ปีต่อปีในระยะเวลา 5 ปี สอดคล้องกับการรายงานผลการดำเนินงานของสหกรณ์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (2558) พบว่า สหกรณ์การเกษตรใช้เงินทุนส่วนใหญ่ไปกับลูกหนี้เงินกู้ยืม ร้อยละ 61.26 ทั้งนี้ สหกรณ์ภาคการเกษตรให้บริการ 6 ด้าน คือ การรับฝากเงิน การให้สินเชื่อ (เงินให้กู้ยืม) การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย การรวบรวมพืชผล การแปรรูปผลิตผล และการให้บริการและการส่งเสริม โดยในปี พ.ศ. 2558ธุรกิจสินเชื่อ (เงินให้กู้ยืม) มาเป็นอันดับหนึ่ง ร้อยละ 30.24

2.1.6 ด้านเงินปันผลที่ได้รับ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และพบว่า ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการคิดว่าสหกรณ์กำหนดเงินปันผลได้อย่างเหมาะสม รองลงมา คือ การชี้แจงเงินปันผลของสมาชิกให้ข้อมูลถูกต้อง และน้อยที่สุด คือ การจ่ายเงินปันผลเป็นไปตามกำหนดตามแผนงานของสหกรณ์ โดยสหกรณ์ออมทรัพย์ป่าไม้ จำกัด (2557) อธิบายว่า เงินปันผล หมายถึง เงินที่สมาชิกได้รับผลตอบแทนจากการที่สมาชิกมีหุ้นอยู่กับสหกรณ์ คิดจากจำนวนเงินค่าหุ้นของสมาชิก ซึ่งสมาชิกสะสมตามระยะเวลาของการส่งคุณด้วยอัตราเงินปันผลในปีนั้นๆ

2.1.7 ด้านสวัสดิการสมาชิกสหกรณ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และพบว่า ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการตรวจสอบสุขภาพประจำปี และน้อยที่สุดคือทุนส่งเสริมการศึกษาบุตรของสมาชิก สอดคล้องกับการศึกษาของจุฑามาศ บุญรัมย์ (2559) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ซึ่งพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการการจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ที่สำคัญปัจจัยหนึ่งคือ ปัจจัยด้านสวัสดิการสมาชิกสหกรณ์ และสอดคล้องกับแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์ (สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ, 2559) กล่าวว่า การส่งเสริมให้สมาชิกสหกรณ์มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ประการหนึ่ง คือ การจัดสวัสดิการให้แก่สมาชิก เพื่อให้สมาชิกภูมิใจที่ได้เป็นสมาชิกสหกรณ์ โดยสวัสดิการได้แก่

คำรักษาพยาบาล การตรวจสุขภาพประจำปี การคัดเลือกสมาชิกไปศึกษาดูงาน การประกันภัย ประกันอุบัติเหตุ และการให้เงินกู้ปลอดดอกเบี้ยเพื่อจัดงานประเพณีต่างๆ

2.2 ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด

ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร หุบกะพง จำกัด ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สมาชิกมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจในระดับมาก คือ ด้านการควบคุม/ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ รองลงมา คือ ด้านการดำเนินงาน ด้านการตัดสินใจ และด้านการรับผลประโยชน์ โดยสรุปเป็นรายข้อดังต่อไปนี้

2.2.1 ด้านการตัดสินใจ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยพบว่า ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการเลือกผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการพิจารณาค่าตอบแทนการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบกิจการคณะกรรมการดำเนินการ การมีส่วนร่วมการเลือกประธานกลุ่มและเลขานุการกลุ่ม การมีส่วนร่วมในการเลือกกรรมการดำเนินการ การมีส่วนร่วมในการกำหนดวงเงินกู้ยืมหรือค้ำประกันประจำปี การมีส่วนร่วมในการอนุมัติแผนงานและงบประมาณรายจ่ายประจำปี การมีส่วนร่วมในการอนุมัติงบดุล การมีส่วนร่วมเสนอแนะข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ และน้อยที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการอนุมัติจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี ผลการศึกษาดังกล่าว สอดคล้องกับการศึกษาของทิพวัล มลิแสง (2553) ซึ่งทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์ภาคการเกษตรในจังหวัดกระบี่ ซึ่งพบว่า ด้านการตัดสินใจ สมาชิกสหกรณ์มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณารายข้อแล้วพบว่า ให้ความสำคัญกับการคัดเลือกคณะกรรมการดำเนินงานสหกรณ์มากที่สุด รองลงมาคือการประชุมกลุ่มสมาชิกสหกรณ์ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของยศวีร์ คงสวัสดิ์ (2548, น. 29) ซึ่งกล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนคือ การริเริ่มการตัดสินใจ การดำเนินการตัดสินใจ และการตัดสินใจปฏิบัติการ

2.2.2 ปัจจัยด้านการดำเนินงาน ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยพบว่า ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญ มีส่วนร่วมในการฝากเงินกับสหกรณ์ รองลงมา มีส่วนร่วมการประชุมกลุ่มของสมาชิกสหกรณ์ การมีส่วนร่วมในการถือหุ้นรายปี มีส่วนร่วมในการชำระหนี้เงินกู้ให้ตามกำหนด มีส่วนร่วมในการกู้เงินกับสหกรณ์ มีส่วนร่วมในการซื้อวัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตร และน้อยที่สุด คือ มีส่วนร่วมในการขายผลผลิตทางการเกษตรให้สหกรณ์ ผลการศึกษาดังกล่าว สอดคล้องกับผลการศึกษาของทิพวัล มลิแสง (2553) ซึ่งทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์ภาคการเกษตรในจังหวัดกระบี่ พบว่า ด้านการปฏิบัติการ สมาชิกสหกรณ์ภาคการเกษตรมีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น โดยให้ความสำคัญกับการร่วมลงทุนเป็นหุ้นหรือการออมทรัพย์กับสหกรณ์มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของยศวีร์ คงสวัสดิ์ (2548, น. 29) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม

ในการปฏิบัติหรือการดำเนินงาน ประกอบด้วย การสนับสนุนด้านทรัพยากร การบริการ และการประสานของความร่วมมือ

2.2.3 ปัจจัยด้านการควบคุม/ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมการประเมินผลการทำงานของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ รองลงมาคือ มีส่วนร่วมกำหนดแนวทางในการประเมินผล/ตรวจสอบสหกรณ์ มีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบด้านธุรกิจรับฝาก การมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบด้านธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย การมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบด้านธุรกิจรวบรวมผลผลิต การมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ ด้านธุรกิจสินเชื่อ/ เงินกู้ และน้อยที่สุด คือ มีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนงานประจำปี ผลการศึกษาดังกล่าว สอดคล้องกับผลการศึกษาของชัยณรงค์ มาลัย (2558) ซึ่งศึกษาเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจสหกรณ์การเกษตรพร้าว จำกัด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าสมาชิกมีระดับการมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ โดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ได้แก่ การถือหุ้นตามข้อบังคับของสหกรณ์ ธุรกิจสินเชื่อ/เงินกู้ ธุรกิจเงินรับฝาก ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ธุรกิจการรวบรวมผลผลิต การปฏิบัติงานตาม แผนงานประจำปี

2.2.4 ปัจจัยด้านการรับผลประโยชน์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยพบว่า ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับ การได้รับเงินปันผลจากทุนเรือนหุ้น รองลงมาได้รับสวัสดิการต่าง ๆ (เช่น เงินสมทบค่าห้องพักผู้ป่วยใน) การได้รับเงินเฉลี่ยคือจากการร่วมทำธุรกิจกับสหกรณ์ และน้อยที่สุด คือ การได้รับผลประโยชน์ทางวิชาการด้านการส่งเสริมอาชีพ ผลการศึกษาดังกล่าว สอดคล้องกับผลการศึกษาของทิพวัล มลิแสง (2553) ซึ่งทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์ภาคการเกษตรในจังหวัดกระบี่ พบว่าระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในด้านผลประโยชน์อยู่ในระดับมาก แต่ไม่สอดคล้องกันในเรื่องที่ให้ความสำคัญ กล่าวคือสมาชิกสหกรณ์ภาคการเกษตรในจังหวัดกระบี่ให้ความสำคัญกับการได้รับการส่งเสริมสวัสดิการในหมู่สมาชิกอย่างเป็นทางการมากที่สุด รองลงมาคือ การได้รับทราบเกี่ยวกับการได้รับการสนับสนุนในด้านจัดหาปัจจัยการผลิตเครื่องอุปโภคบริโภคตลอดจนสิ่งจำเป็นอื่นๆ ระหว่างสมาชิกสหกรณ์และการเรียนรู้ประสบการณ์การดำเนินธุรกิจการค้า ตามลำดับ นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับแนวคิดของยศวีร์ คงสวัสดิ์ (2548 , น. 29) ซึ่งกล่าวว่า การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์นั้น อาจเป็นประโยชน์ทางวัตถุ ประโยชน์ทางสังคมหรือส่วนบุคคล วิไล ชติมะ (2556) กล่าวว่า การเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ และการเข้าไปมีส่วนร่วมในโครงการใดโครงการหนึ่งนั้น สามารถที่จะได้รับผลประโยชน์ต่าง ๆ 3 ลักษณะ คือ 1) ทางวัตถุ ได้แก่ รายได้ ทรัพย์สิน ฯลฯ 2) ทางสังคม ได้แก่ การได้รับบริการทางสาธารณสุข ปลอดภัย รวมทั้งการปรับปรุงที่อยู่อาศัย สภาพแวดล้อมให้ดีขึ้น 3) ทางตัวบุคคล ได้แก่ ความมีชื่อเสียงและความมีหน้ามีตาในสังคม

2.3 เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรหุบกระพง จำกัด จำแนกตามลักษณะทางประชากร

สมาชิกสหกรณ์ที่มีลักษณะด้านประชากรที่แตกต่างกันจะมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ที่แตกต่างกัน พบว่า

2.3.1 เพศ พบว่าสมาชิกสหกรณ์ที่มีเพศที่แตกต่างกันจะมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ผลการศึกษาดังกล่าว สอดคล้องกับการศึกษาของเสนห์ สภาพันธ์ (2554) ซึ่งทำการศึกษาเรื่อง ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์นิคมบาเจาะ จำกัด จังหวัดนราธิวาส ซึ่งพบว่า เพศที่แตกต่างกันส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อนันต์ ทับอินทร์ (2551) ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรกองอำนาจกลางรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ(กรป.กลาง) มะปรางมันปัดตานี จำกัด จังหวัดปัดตานี พบว่า เพศที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ในภาพรวมไม่แตกต่างกันแต่ขัดแย้งกับการศึกษาของทิพวรรณ มลิแสง (2553) ซึ่งทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์ภาคการเกษตรในจังหวัดกระบี่ พบว่า เพศส่งผลต่อระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์แตกต่างกัน

2.3.2 อายุ พบว่า สมาชิกสหกรณ์ที่มีอายุที่แตกต่างกันจะมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ โดยรวมพบว่ามีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน และเมื่อทำการทดสอบรายด้านพบว่า สมาชิกสหกรณ์ที่มีอายุแตกต่างกันพบว่า มีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจด้านการตัดสินใจ ด้านการดำเนินงาน ด้านการควบคุม/ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ ด้านการรับผลประโยชน์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน

ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของศรีสุดา วันชาติ (2555) ทำการ ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้บริการสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านอ่างคีรี จำกัด ตำบลอ่างคีรี อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี พบว่า อายุมีผลต่อการใช้บริการสหกรณ์กองทุนสวนยางอ่างคีรี จำกัด

2.3.3 ระดับการศึกษา พบว่า สมาชิกสหกรณ์ที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันจะมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาของอนันต์ ทับอินทร์ (2551) ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรกอง อำนาจการกลางรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ(กรป.กลาง) มะปรางมันปัดตานี จำกัด จังหวัดปัตตานี พบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจไม่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาดังกล่าวขัดแย้งกับการศึกษาของณัฏฐ์ปริยา ระวังศรี (2556) ซึ่งทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรวังน้ำเย็น จำกัด ซึ่งพบว่า ระดับการศึกษาของสมาชิกที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังขัดแย้งกับผลการศึกษาของทิพวรรณ มลิแสง (2553) ซึ่งทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์ภาคการเกษตร ในจังหวัดกระบี่ พบว่า ระดับการศึกษาส่งผลต่อระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกแตกต่างกัน

2.3.4 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า สมาชิกสหกรณ์ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันจะมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์โดยรวมไม่แตกต่างกันและสมาชิกสหกรณ์ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันจะมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์รายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ยกเว้น ด้านการดำเนินงาน และด้านการควบคุม/ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน

ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาของอนันต์ ทับอินทร์ (2551) ได้ทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรกอง อำนาจการกลางรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ(กรป.กลาง) มะปรางมันปัดตานี จำกัด จังหวัดปัตตานี ซึ่งพบว่า รายได้ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกไม่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาดังกล่าวขัดแย้งกับการศึกษาของณัฏฐ์ปริยา ระวังศรี (2556) ซึ่งทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรวังน้ำเย็น จำกัด ซึ่งพบว่ารายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์แตกต่างกัน และขัดแย้งกับผลการศึกษาของทิพวรรณ มลิแสง (2553) ซึ่งทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์ภาคการเกษตรในจังหวัดกระบี่พบว่า รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนส่งผลต่อระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกแตกต่างกัน

2.3.5 ระยะเวลาการเป็นสมาชิก พบว่า สมาชิกสหกรณ์ที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกที่แตกต่างกันจะมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์โดยรวมไม่แตกต่างกัน และสมาชิกสหกรณ์ที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกที่แตกต่างกันจะมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์รายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ยกเว้น ด้านดำเนินงาน และด้านการควบคุม/ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของเสนห์ สภาพันธ์ (2554) ซึ่งทำการศึกษาเรื่อง ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์นิคมบาเจาะจำกัด จังหวัดนราธิวาส พบว่าระยะเวลาการเป็นสมาชิกที่แตกต่างกันส่งผลต่อระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการศึกษาของทิพวรรณ มลิแสง (2553) ซึ่งทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์ภาคการเกษตรในจังหวัดกระบี่ พบว่าระยะเวลาในการเป็นสมาชิกส่งผลทำให้ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์ไม่แตกต่างกัน

2.4 ศึกษาลักษณะการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรหุบกะพง จำกัด

จากการศึกษาว่ามีลักษณะการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์อย่างน้อย 1 ปัจจัย ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด พบว่า ด้านเงินปันผลที่ได้รับ ด้านสถานที่ตั้งสหกรณ์มีความเหมาะสม ด้านความรู้สึกรู้สึกเป็นเจ้าของสหกรณ์ ด้านสหกรณ์เป็นแหล่งเงินทุนกู้ยืม และด้านสวัสดิการของสมาชิกสหกรณ์ ส่งผลไปในทางบวก ผลการศึกษาดังกล่าวขัดแย้งกับการศึกษา ของณัฐพัชร ผากำ ซึ่งทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายสวัสดิการสหกรณ์ออมทรัพย์ไปปฏิบัติ: ศึกษากรณีสหกรณ์ออมทรัพย์หน่วยบัญชาการทหารอากาศโยธิน จำกัด โดยใช้ค่าสถิติพหุคูณ เพื่อหาสมการพยากรณ์ พบว่า ตัวแปรที่ส่งผลในทางบวกได้แก่ ตัวแปรด้านการสื่อสารและด้านทรัพยากร

3. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ครั้งนี้ ผู้ศึกษามีข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษาคั้งนี้

ผลการศึกษาคั้งนี้สหกรณ์เป็นสหกรณ์การภาคเกษตรซึ่งเป็นสหกรณ์ประเภทหนึ่ง กลุ่มสมาชิก ถือว่ามีความสำคัญเพราะเป็นจุดเชื่อมต่อระหว่างสหกรณ์กับสมาชิกในระดับพื้นที่ หากกลุ่มสมาชิกขับเคลื่อนงานไม่ได้จะส่งผลถึงการดำเนินงานของสหกรณ์ในที่สุด เพื่อแก้ปัญหาขึ้น โดยพัฒนากลุ่มสมาชิกให้เข้มแข็ง เช่น เพื่อปรับปรุงและพัฒนาต่อไป ทั้งนี้ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์ ดังนี้

3.1.1 ด้านข้อมูลส่วนบุคคล ควรมีการส่งเสริมการสมัครเป็นสมาชิกสหกรณ์สำหรับกลุ่มอายุตั้งแต่ 20 – 30 ปี ซึ่งต้องมีการส่งเสริมด้านผลประโยชน์และสวัสดิการด้านต่างๆหาสมัครเป็นสมาชิกแล้วจะได้รับผลประโยชน์อย่างไรบ้าง เพื่อสหกรณ์จะได้มีสมาชิกที่เพิ่มขึ้นและเป็นแนวทางในการวางแผนในช่วงอายุและกลุ่มคนดังกล่าว

3.1.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ ต้องสร้างแรงจูงใจให้สมาชิกในทุกๆด้าน เช่น ให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกขั้นตอน ตั้งแต่ร่วมเสนอความคิดเห็น การตัดสินใจ ปฏิบัติการ การรับผลประโยชน์ และการประเมินผล โดยเปิดโอกาสอย่างเท่าเทียมกันควบคู่ไปกับการแลกเปลี่ยนความรู้ และให้สมาชิกตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเพื่อนไปสู่การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตร

3.1.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ สหกรณ์ควรจัดประชุมเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงเรื่องต่าง ๆ ที่มีความสำคัญต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของสมาชิกสหกรณ์ และสหกรณ์ควรมีการประเมินผลที่รับฟังความคิดเห็นอย่างหลากหลาย เช่น ผู้รับความคิดเห็น เพื่อจะได้นำมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาสหกรณ์อย่างสม่ำเสมอ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สมาชิกสหกรณ์

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรทำการศึกษาพฤติกรรมของสมาชิกสหกรณ์ต่อความสำเร็จของการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร เพื่อนำไปปรับปรุงให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของกลุ่มชุมชน พร้อมทั้งวางแผนความต้องการสินค้าในภาคการเกษตร

3.2.2 ควรทำการศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรในเชิงคุณภาพ ซึ่งจะช่วยให้ทราบรายละเอียดของความคิดเห็นของสมาชิกสหกรณ์ในเชิงลึกมากยิ่งขึ้น เพื่อนำไปวางแผนการพัฒนาการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ในแต่ละด้านให้ตรงประเด็น และให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผลต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ได้ทำการศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน ซึ่งสามารถวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ลักษณะการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด

ส่วนที่ 3 ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด

ส่วนที่ 4 การทดสอบสมมติฐาน

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการสอบถามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลใน 5 ข้อคำถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้/เดือน ระยะเวลาการเป็นสมาชิก จำนวน 400 คน ปรากฏข้อมูลแสดงรายละเอียด ดังตาราง 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (n = 400)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	158	39.50
หญิง	242	60.50

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลักษณะด้านประชากร	จำนวน (n = 400)	ร้อยละ
อายุ		
21-30 ปี	4	1.00
31-40 ปี	177	44.25
41-50 ปี	60	15.00
51-60 ปี	121	30.25
มากกว่า 61 ปี ขึ้นไป	38	9.50
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	1	0.25
มัธยมศึกษาตอนต้น	51	12.75
มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	258	64.50
ปริญญาตรี	80	20.00
สูงกว่าปริญญาตรี	10	2.50
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท	22	5.50
5,001 – 8,000 บาท	32	8.00
8,001 – 11,000 บาท	188	47.00
มากกว่า 11,001 บาทขึ้นไป	158	39.50
ระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์		
1-3 ปี	21	5.25
4-6 ปี	20	5.00
7-9 ปี	155	38.75
มากกว่า 9 ปี	92	23.00
20 ปี ขึ้นไป	112	28.00

จากตารางที่ 4.1 พิจารณาจากจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 60.50 ที่เหลือเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 39.50 ส่วนใหญ่มีอายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.25 รองลงมา มีอายุ 51-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.25 มีอายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 15.00 มีอายุมากกว่า 61 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 9.50 และมีอายุ 21-30 ปี น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.00 ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 64.50 รองลงมา มีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 20.00 มีการศึกษาระดับ

มัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 12.75 มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 2.50 และมีการศึกษาระดับประถมศึกษา น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.25 ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 8,001 – 11,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 47.00 รองลงมา มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 11,001 บาท ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 39.50 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,001 – 8,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.00 และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.50 ส่วนใหญ่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ 7-9 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.75 รองลงมา มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ 20 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 28.00 มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ มากกว่า 9 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.00 มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ 1-3 ปี คิดเป็นร้อยละ 5.25 และมีระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ 4-6 ปี น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.00

ส่วนที่ 2 ลักษณะการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด

จากการสอบถามลักษณะในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด แบ่งออกได้เป็น 7 ด้าน ได้แก่ 1) ความมั่นคงของสหกรณ์ 2) ความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ 3) ความรู้สึกการเป็นเจ้าของสหกรณ์ 4) สถานที่ตั้งของสหกรณ์มีความเหมาะสม 5) สหกรณ์เป็นแหล่งเงินทุนการกู้ยืม 6) เงินปันผลที่ได้รับ และ 7) สวัสดิการสมาชิกสหกรณ์ โดยมีผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และภาพรวมและในแต่ละด้าน แสดงดังตารางที่ 4.2 -4.9

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของลักษณะการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ในภาพรวม

ลักษณะการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์	\bar{X}	SD
ด้านความมั่นคงของสหกรณ์	3.85	0.74
ด้านความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์	3.70	0.70
ด้านความรู้สึกการเป็นเจ้าของสหกรณ์	3.10	0.74
ด้านสถานที่ตั้งของสหกรณ์มีความเหมาะสม	3.54	0.47
ด้านสหกรณ์เป็นแหล่งเงินทุนการกู้ยืม	4.22	0.75
ด้านเงินปันผลที่ได้รับ	4.17	0.80
ด้านสวัสดิการสมาชิกสหกรณ์	4.05	0.86
รวม	3.80	0.48

จากตารางที่ 4.2 พิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่า สมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ให้ความสำคัญกับลักษณะการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสหกรณ์เป็นแหล่งเงินทุนการกู้ยืมอยู่ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.22$) รองลงมาอยู่ในระดับมาก คือ ด้านเงินปันผลที่ได้รับ ($\bar{X} = 4.17$) ด้านสวัสดิการสมาชิกสหกรณ์ ($\bar{X} = 4.05$) ด้านความมั่นคงของสหกรณ์ ($\bar{X} = 3.85$) ด้านความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ ($\bar{X} = 3.70$) ด้านสถานที่ตั้งของสหกรณ์มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.54$) และอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านความรู้สึกรักการเป็นเจ้าของสหกรณ์ ($\bar{X} = 3.10$)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของลักษณะการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ด้านความมั่นคงของสหกรณ์

ด้านความมั่นคงของสหกรณ์	\bar{X}	SD
1. สมาชิกมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานในด้านต่าง ๆ	3.75	0.85
2. สหกรณ์มีการสอนการผลิตสินค้าและการจำหน่ายอย่างต่อเนื่อง	3.54	1.03
3. สหกรณ์ที่มีเงินทุนเพียงพอต่อการดำเนินงาน เพื่อสามารถให้บริการสมาชิกได้อย่างทั่วถึง	4.26	0.69
รวม	3.85	0.74

จากตารางที่ 4.3 พิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่า สมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ให้ความสำคัญกับลักษณะการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ด้านความมั่นคงของสหกรณ์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สมาชิกให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด คือ สหกรณ์ที่มีเงินทุนเพียงพอต่อการดำเนินงาน เพื่อสามารถให้บริการสมาชิกได้อย่างทั่วถึง ($\bar{X} = 4.26$) รองลงมาอยู่ในระดับมาก คือ สมาชิกมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานในด้านต่างๆ ($\bar{X} = 3.75$) และสหกรณ์มีการสอนการผลิตสินค้าและการจำหน่ายอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.54$)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลลักษณะการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ด้านความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์

ด้านความน่าเชื่อถือของ คณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์	\bar{X}	SD
1. คณะกรรรมมีการปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใสเป็นที่ น่าเชื่อถือของกลุ่มสมาชิก	3.45	1.156
2. คณะกรรมการให้ข้อมูลทางด้านงบประมาณ แผนงาน ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	3.98	0.928
3. คณะกรรมการดำเนินงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล เคารพมติที่ประชุมและประเมินผล	3.67	0.795
4. การทำงานได้ชัดเจนเป็นธรรม		
รวม	3.70	0.700

จากตารางที่ 4.4 พิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่า สมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ให้ความสำคัญกับลักษณะการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ด้านความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าสมาชิกให้ความสำคัญในระดับมาก คือ คณะกรรมการให้ข้อมูลทางด้านงบประมาณ แผนงาน ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ($\bar{X} = 3.98$) คณะกรรมการดำเนินงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล เคารพมติที่ประชุมและประเมินผลการทำงานได้ชัดเจนเป็นธรรม ($\bar{X} = 3.67$) และ คณะกรรรมมีการปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใสเป็นที่น่าเชื่อถือของกลุ่มสมาชิก ($\bar{X} = 3.45$)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลลักษณะการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ด้านความรู้สึกรู้สึกการเป็นเจ้าของสหกรณ์

ด้านความรู้สึกรู้สึกการเป็นเจ้าของสหกรณ์	\bar{X}	SD
1. มีความภาคภูมิใจในการเป็นสมาชิกสหกรณ์	3.09	0.86
2. มีความมั่นใจในระบบการทำงานในแต่ละฝ่ายของสหกรณ์	2.79	0.77
3. มีความเชื่อมั่นในชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสหกรณ์	3.42	0.95
รวม	3.10	0.74

จากตารางที่ 4.5 พิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่า สมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ให้ความสำคัญกับลักษณะการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ด้านความรู้สึกรู้สึกการเป็นเจ้าของสหกรณ์ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สมาชิกให้ความสำคัญในระดับมาก คือ มีความเชื่อมั่นในชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสหกรณ์ ($\bar{X} = 3.42$) รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง คือ มีความภาคภูมิใจในการเป็นสมาชิกสหกรณ์ ($\bar{X} = 3.09$) และมีความมั่นใจในระบบการทำงานในแต่ละฝ่ายของสหกรณ์ ($\bar{X} = 2.79$)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของลักษณะการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ด้านสถานที่ตั้งของสหกรณ์มีความเหมาะสม

ด้านสถานที่ตั้งของสหกรณ์มีความเหมาะสม	\bar{X}	SD
1. สถานที่ตั้งมีอุปกรณ์และเครื่องมือที่สะดวก และทันสมัย	3.06	1.10
2. สถานที่ตั้งมีเครื่องอำนวยความสะดวก โทรทัศน์ เครื่องทำน้ำเย็น และอื่นๆ	3.91	0.66
3. สถานที่ตั้งมีความสะอาด เป็นระเบียบ เรียบร้อย	3.65	0.62
รวม	3.54	0.47

จากตารางที่ 4.6 พิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่า สมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ให้ความสำคัญกับลักษณะการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ด้านสถานที่ตั้งของสหกรณ์มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สมาชิกให้ความสำคัญในระดับมาก คือ สถานที่ตั้งมีเครื่องอำนวยความสะดวก โทรทัศน์ เครื่องทำน้ำเย็น และอื่นๆ ($\bar{X} = 3.91$) และสถานที่ตั้งมีความสะอาด เป็นระเบียบ เรียบร้อย ($\bar{X} = 3.65$) รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง คือ สถานที่ตั้งมีอุปกรณ์และเครื่องมือที่สะดวก และทันสมัย ($\bar{X} = 3.06$)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลของลักษณะการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ด้านสหกรณ์เป็นแหล่งเงินทุนการกู้ยืม

ด้านสหกรณ์เป็นแหล่งเงินทุนการกู้ยืม	\bar{X}	SD
1. สามารถกู้ยืมเงินต่อเนื่องปีต่อปีในระยะเวลา 5 ปี	4.15	0.87
2. มีการระดมทุนเพิ่มเติมตามสัดส่วนเงินกู้และสมาชิกเห็นชอบร่วมกัน	4.26	0.87
3. การจ่ายเงินกู้แก่สมาชิกสหกรณ์เป็นไปตามการผลิตของสมาชิก	4.26	0.78
รวม	4.22	0.753

จากตารางที่ 4.7 พิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่า สมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ให้ความสำคัญกับลักษณะการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ด้านสหกรณ์เป็นแหล่งเงินทุนการกู้ยืม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.22$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สมาชิกให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด คือ มีการระดมทุนเพิ่มเติมตามสัดส่วนเงินกู้และสมาชิกเห็นชอบร่วมกัน ($\bar{X} = 4.26$) และการจ่ายเงินกู้แก่สมาชิกสหกรณ์เป็นไปตามการผลิตของสมาชิก ($\bar{X} = 4.26$) รองลงมา อยู่ในระดับมาก คือ สามารถกู้ยืมเงินต่อเนื่องปีต่อปีในระยะเวลา 5 ปี ($\bar{X} = 4.15$)

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของลักษณะการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ด้านเงินปันผลที่ได้รับ

ด้านเงินปันผลที่ได้รับ	\bar{X}	SD
1. คิดว่าสหกรณ์กำหนดเงินปันผลได้อย่างเหมาะสม	4.30	0.74
2. การจ่ายเงินปันผลเป็นไปตามกำหนดตาม แผนงานของสหกรณ์	4.02	0.96
3. การชี้แจงเงินปันผลของสมาชิกให้ข้อมูลถูกต้อง	4.20	0.85
รวม	4.17	0.80

จากตารางที่ 4.8 พิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่า สมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ให้ความสำคัญกับลักษณะการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ด้านเงินปันผลที่ได้รับ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สมาชิกให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก คือ คิดว่าสหกรณ์กำหนดเงินปันผลได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.30$) รองลงมา อยู่ในระดับมาก คือ การชี้แจงเงินปันผลของสมาชิกให้ข้อมูลถูกต้อง ($\bar{X} = 4.20$) และต้องการจ่ายเงินปันผลเป็นไปตามกำหนดตามแผนงานของสหกรณ์ ($\bar{X} = 4.02$)

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของลักษณะการดำเนินธุรกิจของ สหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ด้านสวัสดิการสมาชิกสหกรณ์

ด้านสวัสดิการสมาชิกสหกรณ์	\bar{X}	SD
1. การตรวจสอบสุขภาพประจำปี	4.17	0.86
2. ทุนส่งเสริมการศึกษานูตรของสมาชิก	3.95	0.99
รวม	4.06	0.86

จากตารางที่ 4.9 พิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่า สมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ให้ความสำคัญกับลักษณะการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ด้านสวัสดิการสมาชิกสหกรณ์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สมาชิกให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก คือ การตรวจสอบสุขภาพประจำปี ($\bar{X} = 4.17$) และ ทุนส่งเสริมการศึกษานูตรของสมาชิก ($\bar{X} = 3.95$)

ส่วนที่ 3 ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด

การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด แบ่งออกได้เป็น 4 ด้าน ดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 3) การมีส่วนร่วมในการควบคุม/ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ 4) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ โดยมีผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในภาพรวม และในแต่ละด้าน แสดงในตารางที่ 4.10 -4.14

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด

ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจ	\bar{X}	SD	แปลผล
ด้านการตัดสินใจ	3.53	0.28	มาก
ด้านการดำเนินงาน	4.08	0.62	มาก
ด้านการควบคุม/ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์	4.16	0.79	มาก
ด้านการรับผลประโยชน์	3.48	0.41	มาก
รวม	3.81	0.46	มาก

จากตารางที่ 4.10 พิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่า สมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สมาชิกมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจในระดับมาก คือ ด้านการควบคุม/ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ ($\bar{X} = 4.16$) รองลงมา คือ ด้านการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.08$) ด้านการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.53$) และด้านการรับผลประโยชน์ ($\bar{X} = 3.48$)

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

ด้านการตัดสินใจ	\bar{X}	SD	แปลผล
1. การมีส่วนร่วมเสนอร่างระเบียบข้อบังคับ	4.21	0.902	มากที่สุด
2. การมีส่วนร่วมในการอนุมัติแผนงานและงบประมาณรายจ่ายประจำปี	3.22	0.559	ปานกลาง
3. การมีส่วนร่วมในการอนุมัติจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี	2.86	0.675	ปานกลาง
4. การมีส่วนร่วมเสนอแนะข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์	3.10	0.62	ปานกลาง
5. การมีส่วนร่วมในการกำหนดวงเงินกู้ยืมหรือค้ำประกันประจำปี	3.46	0.76	มาก
6. การมีส่วนร่วมในการอนุมัติบังคับดูแล	3.14	0.64	ปานกลาง
7. การมีส่วนร่วมในการพิจารณาค่าตอบแทนการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบกิจการคณะกรรมการดำเนินการ	3.75	0.69	มาก
8. การมีส่วนร่วมการเลือกประธานกลุ่มและเลขานุการกลุ่ม	3.75	0.85	มาก
9. การมีส่วนร่วมในการเลือกกรรมการดำเนินการ	3.54	1.03	มาก
10. การมีส่วนร่วมในการเลือกผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์	4.26	0.69	มากที่สุด
รวม	3.52	0.28	มาก

จากตารางที่ 4.11 พิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่า สมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกอยู่ในระดับมากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการเลือกผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ ($\bar{X} = 4.26$) การมีส่วนร่วมเสนอร่างระเบียบข้อบังคับ ($\bar{X} = 4.21$) รองลงมา อยู่ในระดับมาก คือ การมีส่วนร่วมในการพิจารณาค่าตอบแทนการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบกิจการคณะกรรมการดำเนินการ ($\bar{X} = 3.75$) การมีส่วนร่วมการเลือกประธานกลุ่มและเลขานุการกลุ่ม ($\bar{X} = 3.75$) การมีส่วนร่วมในการเลือกกรรมการดำเนินการ ($\bar{X} = 3.54$) และการมีส่วนร่วมในการกำหนดวงเงินกู้ยืมหรือค้ำประกันประจำปี ($\bar{X} = 3.46$) และอยู่ในระดับปานกลาง คือ การมีส่วนร่วมในการอนุมัติแผนงานและงบประมาณรายจ่ายประจำปี ($\bar{X} = 3.22$) การมีส่วนร่วมในการอนุมัติงบดุล ($\bar{X} = 3.14$) การมีส่วนร่วมเสนอแนะข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ($\bar{X} = 3.10$) และการมีส่วนร่วมในการอนุมัติจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี ($\bar{X} = 2.86$)

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ด้านการดำเนินงาน

ด้านการดำเนินงาน	\bar{X}	SD	แปลผล
1. มีส่วนร่วมการประชุมกลุ่มของสมาชิกสหกรณ์	4.26	0.87	มากที่สุด
2. มีส่วนร่วมในการถือหุ้นรายปี	4.26	0.78	มากที่สุด
3. มีส่วนร่วมในการฝากเงินกับสหกรณ์	4.30	0.74	มากที่สุด
4. มีส่วนร่วมในการกู้เงินกับสหกรณ์	4.02	0.96	มาก
5. มีส่วนร่วมในการซื้อวัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตร	3.91	0.66	มาก
6. มีส่วนร่วมในการขายผลผลิตทางการเกษตรให้สหกรณ์	3.65	0.62	มาก
7. มีส่วนร่วมในการชำระหนี้เงินกู้ให้ตามกำหนด	4.15	0.87	มาก
รวม	4.07	0.62	มาก

จากตารางที่ 4.12 พิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่า สมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ด้านการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกอยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีส่วนร่วมในการฝากเงินกับสหกรณ์ ($\bar{X} = 4.30$) มีส่วนร่วมในการถือหุ้นรายปี ($\bar{X} = 4.26$) และมีส่วนร่วมการประชุมกลุ่มของสมาชิกสหกรณ์ ($\bar{X} = 4.26$) รองลงมา อยู่ใน

ระดับมาก คือ มีส่วนร่วมในการชำระหนี้เงินกู้ให้ตามกำหนด ($\bar{X} = 4.15$) มีส่วนร่วมในการกู้เงินกับสหกรณ์ ($\bar{X} = 4.02$) มีส่วนร่วมในการซื้อวัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตร ($\bar{X} = 3.91$) และมีส่วนร่วมในการขายผลผลิตทางการเกษตรให้สหกรณ์ ($\bar{X} = 3.65$)

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ด้านการควบคุม/ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์

ด้านการควบคุม/ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์	\bar{X}	SD	แปลผล
1. มีส่วนร่วมกำหนดแนวทางในการประเมินผล/ตรวจสอบสหกรณ์	4.26	0.87	มากที่สุด
2. มีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ ด้านธุรกิจเงินรับฝาก	4.26	0.78	มากที่สุด
3. มีส่วนร่วมการประเมินผลการทำงานของเจ้าหน้าที่สหกรณ์	4.30	0.74	มากที่สุด
4. มีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ ด้านธุรกิจสินเชื่อ/เงินกู้	4.02	0.96	มาก
5. มีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบด้านธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	4.20	0.85	มาก
6. มีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบด้านธุรกิจรวบรวมผลผลิต	4.17	0.86	มาก
7. มีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ การปฏิบัติงานตามแผนงานประจำปี	3.95	0.99	มาก
รวม	4.16	0.79	มาก

จากตารางที่ 4.13 พิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่า สมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ด้านการควบคุม/ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกอยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีส่วนร่วมการประเมินผลการทำงานของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ($\bar{X} = 4.30$) มีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบด้านธุรกิจเงินรับฝาก ($\bar{X} = 4.26$) และมีส่วนร่วมกำหนดแนวทางในการประเมินผล/ตรวจสอบสหกรณ์ ($\bar{X} = 4.26$) รองลงมา พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกอยู่ในระดับมาก คือ มีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบด้านธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ($\bar{X} = 4.20$) มีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบด้านธุรกิจรวบรวมผลผลิต ($\bar{X} = 4.17$) มีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบด้านธุรกิจ

สินเชื่อ/เงินกู้ ($\bar{X} = 4.02$) และมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ การปฏิบัติงานตามแผนงานประจำปี ($\bar{X} = 3.95$)

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ด้านการรับผลประโยชน์

ด้านการรับผลประโยชน์	\bar{X}	SD	แปลผล
1. ได้รับเงินปันผลจากทุนเรือนหุ้น	4.21	0.90	มากที่สุด
2. ได้รับเงินเฉลี่ยคืนจากการร่วมทำธุรกิจกับสหกรณ์	3.22	0.55	ปานกลาง
3. ได้รับผลประโยชน์ทางวิชาการด้านการส่งเสริมอาชีพ	2.86	0.67	ปานกลาง
4. ได้รับสวัสดิการต่าง ๆ (เช่นเงินสมทบค่าห้องพักผู้ป่วยใน)	3.62	1.02	มาก
รวม	3.47	0.41	มาก

จากตารางที่ 4.14 พิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่า สมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ด้านการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ได้รับเงินปันผลจากทุนเรือนหุ้น ($\bar{X} = 3.21$) รองลงมา อยู่ในระดับมาก คือ ได้รับสวัสดิการต่าง ๆ (เช่นเงินสมทบค่าห้องพักผู้ป่วยใน) ($\bar{X} = 3.62$) และอยู่ในระดับปานกลาง คือ ได้รับเงินเฉลี่ยคืนจากการร่วมทำธุรกิจกับสหกรณ์ ($\bar{X} = 3.22$) ได้รับผลประโยชน์ทางวิชาการด้านการส่งเสริมอาชีพ ($\bar{X} = 2.86$)

ส่วนที่ 4 การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 สมาชิกสหกรณ์ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันจะมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ที่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.1 สมาชิกสหกรณ์ที่มีเพศแตกต่างกันจะมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ จำแนกตามเพศ

ระดับการมีส่วนร่วม	ชาย		หญิง		t	p
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
ด้านการตัดสินใจ	3.54	0.28	3.51	0.28	0.77	0.44
ด้านการดำเนินงาน	4.12	0.61	4.04	0.62	1.14	0.25
ด้านการควบคุม/ตรวจสอบกิจการ ของสหกรณ์	4.21	0.79	4.13	0.79	1.00	0.31
ด้านการรับผลประโยชน์	3.48	0.42	3.47	0.41	0.22	0.82
การมีส่วนร่วมโดยรวม	3.83	0.46	3.79	0.46	0.97	0.33

จากตารางที่ 4.15 ทดสอบความแตกต่างของสมาชิกสหกรณ์ที่มีเพศแตกต่างกัน พบว่าสมาชิกสหกรณ์ที่มีเพศแตกต่างกันจะมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ที่ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.2 สมาชิกสหกรณ์ที่มีอายุแตกต่างกันจะมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ จำแนกตามอายุ

ระดับการมีส่วนร่วม	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านการตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	1.02	3	0.34	4.34**	0.00
	ภายในกลุ่ม	31.00	396	0.07		
	รวม	32.02	399			
ด้านการดำเนินงาน	ระหว่างกลุ่ม	3.949	3	1.31	3.48*	0.01
	ภายในกลุ่ม	149.63	396	0.37		
	รวม	153.57	399			

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

ระดับการมีส่วนร่วม	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านการควบคุม/ตรวจสอบ กิจการของสหกรณ์	ระหว่างกลุ่ม	6.21	3	2.07	3.35*	0.01
	ภายในกลุ่ม	244.37	396	0.61		
	รวม	250.59	399			
ด้านการรับผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	1.45	3	0.48	2.85*	0.03
	ภายในกลุ่ม	67.27	396	0.17		
	รวม	68.72	399			
การมีส่วนร่วมโดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2.32	3	0.77	3.63*	0.01
	ภายในกลุ่ม	84.20	396	0.21		
	รวม	86.52	399			

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$

จากตารางที่ 4.16 ทดสอบความแตกต่างของสมาชิกสหกรณ์ที่มีอายุแตกต่างกัน พบว่ามีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจโดยรวม และรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.17 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ด้านการตัดสินใจ จำแนกตามอายุเป็นรายคู่

อายุ	21-40 ปี 41-50 ปี 51-60 ปี มากกว่า 61 ปี ขึ้นไป				
	\bar{X}	3.56	3.41	3.53	3.52
21-40 ปี	3.56	-	.15020*	.03296	.04248
41-50 ปี	3.41		-	-.11725*	-.10772
51-60 ปี	3.53			-	.00953
มากกว่า 61 ปี ขึ้นไป	3.52				-

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 4.17 เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ ด้านการตัดสินใจ จำแนกตามอายุ พบว่า สมาชิกสหกรณ์ที่มีอายุแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ คือ สมาชิกสหกรณ์ที่มีอายุ 21-40 ปี มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจด้านการตัดสินใจมากกว่าสมาชิกที่มีอายุ 41-50 ปี และ 51-60 ปี

ตารางที่ 4.18 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ด้านการดำเนินงาน จำแนกตามอายุเป็นรายคู่

อายุ	21-40 ปี 41-50 ปี 51-60 ปี มากกว่า 61 ปี ขึ้นไป				
	\bar{X}	4.15	3.85	4.08	4.09
21-40 ปี	4.15	-	.29522*	.06258	.05124
41-50 ปี	3.85		-	-.23264*	-.24398
51-60 ปี	4.08			-	-.01134
มากกว่า 61 ปี ขึ้นไป	4.09				-

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 4.18 เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ ด้านการดำเนินงาน จำแนกตามอายุ พบว่า สมาชิกสหกรณ์ที่มีอายุแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ คือ สมาชิกสหกรณ์ที่มีอายุ 21-40 ปี และ 51-60 ปี มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจด้านการดำเนินงานมากกว่าสมาชิกที่มีอายุ 41-50 ปี

ตารางที่ 4.19 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก สหกรณ์ด้านการควบคุม/ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ จำแนกตามอายุเป็นรายคู่

อายุ	21-40 ปี		41-50 ปี		51-60 ปี		มากกว่า 61 ปี ขึ้นไป	
	\bar{X}	4.25	3.88	4.17	4.16			
21-40 ปี	4.25	-	.37082*	.07704	.09012			
41-50 ปี	3.88		-	-.29378*	-.28070			
51-60 ปี	4.17			-	.01308			
มากกว่า 61 ปี ขึ้นไป	4.16				-			

*p < 0.05

จากตารางที่ 4.19 เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของ สมาชิกสหกรณ์ด้านการควบคุม/ตรวจสอบกิจการ จำแนกตามอายุ พบว่า สมาชิกสหกรณ์ที่มีอายุ ต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ คือ สมาชิกสหกรณ์ที่มีอายุ 21-40 ปี และ 51-60 ปี มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจด้านการ ควบคุม/ตรวจสอบกิจการมากกว่าสมาชิกที่มีอายุ 41-50 ปี

ตารางที่ 4.20 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก สหกรณ์ด้านการรับผลประโยชน์ จำแนกตามอายุเป็นรายคู่

อายุ	21-40 ปี		41-50 ปี		51-60 ปี		มากกว่า 61 ปี ขึ้นไป	
	\bar{X}	3.49	3.42	3.53	3.32			
21-40 ปี	3.49	-	.07364	-.03238	.17211*			
41-50 ปี	3.42		-	-.10603	.09846			
51-60 ปี	3.53			-	.20449*			
มากกว่า 61 ปี ขึ้นไป	3.32				-			

*p < 0.05

จากตารางที่ 4.20 เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของ สมาชิกสหกรณ์ ด้านการรับผลประโยชน์ จำแนกตามอายุ พบว่า สมาชิกสหกรณ์ที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ คือ

สมาชิกสหกรณ์ที่มีอายุ 21-40 ปี และ 51-60 ปี มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจด้านการรับผลประโยชน์มากกว่าสมาชิกที่มีอายุ 61 ปี ขึ้นไป

ตารางที่ 4.21 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์โดยรวม จำแนกตามอายุเป็นรายคู่

อายุ	21-40 ปี		41-50 ปี	51-60 ปี	มากกว่า 61 ปี ขึ้นไป
	\bar{X}	3.86	3.64	3.83	3.77
21-40 ปี	3.86	-	.22247*	.03505	.08899
41-50 ปี	3.64		-	-.18742*	-.13349*
51-60 ปี	3.83			-	.05394
มากกว่า 61 ปี ขึ้นไป	3.77				-

*p < 0.05

จากตารางที่ 4.21 เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์โดยภาพรวม พบว่า กลุ่มอายุ 21-40 ปี และกลุ่มอายุ 51-60 ปี มีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ โดยรวมมากกว่ากลุ่มอายุ 41-50 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 1.3 สมาชิกสหกรณ์ที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันจะมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.22 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการมีส่วนร่วม	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ด้านการตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	0.08	2	0.04	0.54	0.57
	ภายในกลุ่ม	31.94	397	0.08		
	รวม	32.02	399			
ด้านการดำเนินงาน	ระหว่างกลุ่ม	1.13	2	0.56	1.47	0.23
	ภายในกลุ่ม	152.44	397	0.38		
	รวม	153.57	399			
ด้านการควบคุม/ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์	ระหว่างกลุ่ม	1.48	2	0.74	1.18	0.30
	ภายในกลุ่ม	249.11	397	0.62		
	รวม	250.59	399			
ด้านการรับผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	0.59	2	0.29	1.74	0.17
	ภายในกลุ่ม	68.12	397	0.17		
	รวม	68.72	399			
การมีส่วนร่วมโดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.54	2	0.27	1.24	0.28
	ภายในกลุ่ม	85.98	397	0.21		
	รวม	86.52	399			

จากตารางที่ 4.22 เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ จำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจโดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.4 สมาชิกสหกรณ์ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.23 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ระดับการมีส่วนร่วม	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ด้านการตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	0.31	3	0.10	1.32	0.26
	ภายในกลุ่ม	31.71	396	0.08		
	รวม	32.02	399			
ด้านการดำเนินงาน	ระหว่างกลุ่ม	3.55	3	1.18	3.13*	0.02
	ภายในกลุ่ม	150.02	396	0.37		
	รวม	153.57	399			
ด้านการควบคุม/ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์	ระหว่างกลุ่ม	5.63	3	1.87	3.03*	0.02
	ภายในกลุ่ม	244.95	396	0.61		
	รวม	250.59	399			
ด้านการรับผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	1.22	3	0.40	2.39	0.06
	ภายในกลุ่ม	67.49	396	0.17		
	รวม	68.72	399			
การมีส่วนร่วมโดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	1.24	3	0.41	1.93	0.12
	ภายในกลุ่ม	85.27	396	0.21		
	รวม	86.52	399			

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 4.23 เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า สมาชิกสหกรณ์ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันจะมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการดำเนินงาน และด้านการควบคุม/ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.24 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์
ด้านการดำเนินงาน จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือนเป็นรายคู่

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	\bar{X}	น้อยกว่าหรือ	5,001 –	8,001 –	มากกว่า
		เท่ากับ 5,000	8,000	11,000	11,001 บาทขึ้นไป
		บาท	บาท	บาท	บาท
	\bar{X}	3.98	4.12	4.17	3.97
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท	3.98	-	-.14002	-.18817	.00764
5,001 – 8,000 บาท	4.12		-	-.04816	.14766
8,001 – 11,000 บาท	4.17			-	.19582*
มากกว่า 11,001 บาทขึ้นไป	3.97				-

*p < 0.05

จากตารางที่ 4.24 เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ ด้านการดำเนินงาน จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า สมาชิกสหกรณ์ที่มีรายได้เฉลี่ยแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ คือ สมาชิกสหกรณ์ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 8,001 – 11,000 บาท มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจด้านการดำเนินงานมากกว่าสมาชิกที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มากกว่า 11,001 บาทขึ้นไป

ตารางที่ 4.25 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ด้านการควบคุม/ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือนเป็นรายคู่

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	\bar{X}	น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท	5,001 – 8,000 บาท	8,001 – 11,000 บาท	มากกว่า 11,001 บาทขึ้นไป
		3.99	4.22	4.28	4.04
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท	3.99	-	-.23174	-.29186	-.05458
5,001 – 8,000 บาท	4.22		-	-.06013	.17716
8,001 – 11,000 บาท	4.28			-	.23728*
มากกว่า 11,001 บาทขึ้นไป	4.04				-

*p < 0.05

จากตารางที่ 4.25 เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ ด้านการควบคุม/ตรวจสอบกิจการ จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่าสมาชิกสหกรณ์ที่มีรายได้เฉลี่ยแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ คือ สมาชิกสหกรณ์ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 8,001 – 11,000 บาท มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจด้านการควบคุม/ตรวจสอบกิจการมากกว่าสมาชิกที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มากกว่า 11,001 บาท ขึ้นไป

สมมติฐานที่ 1.5 สมาชิกสหกรณ์ที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ที่ต่างกัน จะมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ที่ต่างกัน

ตารางที่ 4.26 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ จำแนกตามระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์

ระดับการมีส่วนร่วม	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านการตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	0.64	4	0.16	2.02	0.09
	ภายในกลุ่ม	31.38	395	0.07		
	รวม	32.02	399			
ด้านการดำเนินงาน	ระหว่างกลุ่ม	4.337	4	1.08	2.86*	0.02
	ภายในกลุ่ม	149.24	395	0.37		
	รวม	153.57	399			
ด้านการควบคุม/ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์	ระหว่างกลุ่ม	6.181	4	1.54	2.49*	0.04
	ภายในกลุ่ม	244.41	395	0.61		
	รวม	250.59	399			
ด้านการรับผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	0.50	4	0.12	0.72	0.57
	ภายในกลุ่ม	68.22	395	0.17		
	รวม	68.72	399			
การมีส่วนร่วมโดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	1.80	4	0.45	2.10	0.07
	ภายในกลุ่ม	84.71	395	0.21		
	รวม	86.52	399			

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 4.26 เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ จำแนกตามระยะเวลาการเป็นสมาชิก พบว่า สมาชิกสหกรณ์ที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ที่ต่างกันจะมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นระดับการมีส่วนร่วมในด้านการดำเนินงาน และด้านการควบคุม/ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.27 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก สหกรณ์ด้านการดำเนินงาน จำแนกตามระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์เป็นรายคู่

ระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์		1-3 ปี	4-6 ปี	7-9 ปี	มากกว่า 9 ปี	20 ปี ขึ้นไป
	\bar{X}	4.10	4.06	4.18	3.91	4.07
1-3 ปี	4.10	-	.03810	-.08909	.18375	.03019
4-6 ปี	4.06		-	-.12719	.14565	-.00791
7-9 ปี	4.18			-	.27284*	.11928
มากกว่า 9 ปี	3.91				-	-.15356
20 ปี ขึ้นไป	4.07					-

*p < 0.05

จากตารางที่ 4.27 เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ ด้านการดำเนินงาน จำแนกตามระยะเวลาการเป็นสมาชิก พบว่า สมาชิกสหกรณ์ที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ คือ สมาชิกสหกรณ์ที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 7-9 ปี มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจด้านการดำเนินงานมากกว่าสมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกมากกว่า 9 ปี ขึ้นไป

ตารางที่ 4.28 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก สหกรณ์ด้านการควบคุม/ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ จำแนกตามระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์เป็นรายคู่

ระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์		1-3 ปี	4-6 ปี	7-9 ปี	มากกว่า 9 ปี	20 ปี ขึ้นไป
	\bar{X}	4.20	4.16	4.30	3.98	4.13
1-3 ปี	4.20	-	.04694	-.09361	.22737	.07653
4-6 ปี	4.16		-	-.14055	.18043	.02959
7-9 ปี	4.30			-	.32099*	.17014
มากกว่า 9 ปี	3.98				-	-.15084
20 ปี ขึ้นไป	4.13					-

*p < 0.05

จากตารางที่ 4.28 เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ ด้านการควบคุม/ตรวจสอบกิจการ จำแนกตามระยะเวลาการเป็นสมาชิก พบว่า สมาชิกสหกรณ์ที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจ

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ คือ สมาชิกสหกรณ์ที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 7-9 ปี มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจด้านการดำเนินงานมากกว่าสมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกมากกว่า 9 ปี ขึ้นไป

สมมติฐานที่ 2 ลักษณะการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์อย่างน้อย 1 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรหุบกะพง จำกัด

ลักษณะการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์สามารถวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) แบบขั้นตอน (Stepwise) ซึ่งเป็นวิธีการเพิ่มตัวแปรที่อธิบายความผันแปรเพิ่มได้มากที่สุดมาใช้ ซึ่งได้กำหนดสมมติฐานว่าง (H_0) และสมมติฐานทางเลือก (H_1) ของการวิจัยไว้ดังนี้

H_0 : ลักษณะการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรหุบกะพง จำกัด

H_1 : มีอย่างน้อย 1 ปัจจัย จากลักษณะการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรหุบกะพง จำกัด

ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) แบบขั้นตอน (Stepwise) แสดงได้ ดังตารางที่ 4.29

ตัวแปรต้น (x)

X_1 : ความมั่นคงของสหกรณ์

X_2 : ความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์

X_3 : ความรู้สึกการเป็นเจ้าของของสหกรณ์

X_4 : สถานที่ตั้งของสหกรณ์มีความเหมาะสม

X_5 : สหกรณ์เป็นแหล่งเงินทุนการกู้ยืม

X_6 : เงินปันผลที่ได้รับ

X_7 : สวัสดิการของสมาชิกสหกรณ์

ตัวแปรตาม (Y)

Y: การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรหุบกะพง จำกัด

ตารางที่ 4.29 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ชื่อตัวแปร		b	SE _b	β	t	Sig.
เงินปันผลที่ได้รับ	X ₆	1.240	.063	2.134	19.583	.000
สหกรณ์เป็นแหล่งเงินทุนการกู้ยืม	X ₅	.558	.041	.901	13.447	.000
สถานที่ตั้งของสหกรณ์มีความเหมาะสม	X ₄	.019	.013	.019	1.465	.000
ความรู้สึกรักการเป็นเจ้าของสหกรณ์	X ₃	.055	.008	.088	6.691	.000
สวัสดิการของสมาชิกสหกรณ์	X ₇	.156	.031	.291	4.966	.000
R = .985	R ² _{adj} = .970	F = 3.204*				
R ² = .970	SE = .080	a (Constant) = 1.420				

*นัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

- Predictors: (Contant), X3
- Predictors: (Contant), X3, X4
- Predictors: (Contant), X3, X4, X5
- Predictors: (Contant), X3, X4, X5, X6
- Predictors: (Contant), X3, X4, X5, X6, X7

จากตารางที่ 4.29 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณมีค่า .985 และกำลังสองของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณมีค่า .970 แสดงว่าตัวแปรพยากรณ์ทั้งหมด 5 ตัว ร่วมกันพยากรณ์การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรหุบกะพง จำกัด ได้ร้อยละ 97.0 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์มีค่าเท่ากับ .080

ในการสร้างสมการพยากรณ์ลักษณะการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์มาใช้ในการค้นหาการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรหุบกะพง จำกัด พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่ร่วมกันอธิบายมีจำนวน 5 ปัจจัย คือ เงินปันผลที่ได้รับ (X6) สถานที่ตั้งของสหกรณ์มีความเหมาะสม (X4) ความรู้สึกรักการเป็นเจ้าของสหกรณ์ (X3) สหกรณ์เป็นแหล่งเงินทุนการกู้ยืม (X5) สวัสดิการของสมาชิกสหกรณ์ (X7) ส่งผลทางบวก โดยสร้างเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 1.420 + 1.240X_3 + .558 X_4 + .019 X_5 + .055 X_6 + 156 X_7$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_r = 2.134 Z_3 + .901 Z_4 + .019 Z_5 + .088 Z_6 + .291Z_7$$

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สภามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บรรณานุกรม

- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. (2543). ระบบตรวจสอบกับความมั่นคงของสหกรณ์. ในคอลัมน์แฉวง สหกรณ์. หนังสือพิมพ์เกลิวยเชือก ในโอกาสครบรอบ 8 ปี กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. กรุงเทพฯ: กรมตรวจบัญชีสหกรณ์.
- กรมส่งเสริมสหกรณ์. (2550). ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสหกรณ์. กรุงเทพมหานคร: กองวิชาการ กรมส่งเสริมสหกรณ์.
- _____. (2555). การสหกรณ์ในประเทศไทย. นนทบุรี: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
- กัญญาณัฐ เทียนหล้าและคณะ. (2557). แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของ สหกรณ์ออมทรัพย์ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ. รายงานสืบเนื่องจากการประชุมสัมมนา วิชาการ. การนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ เครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ ภาคเหนือ ครั้งที่ 17.
- โกวิท พวงงาม. (2545). การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- จุฑามาศ บุญรัมย์. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชวมงคลศรีวิชัย . (วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชวมงคลศรีวิชัย, สงขลา.
- ณรงค์ วาริชล. (2551). การมีส่วนร่วมของกรรมการชุมชนในการพัฒนาเทศบาลสู่เมืองน่าอยู่. กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบางพระ. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสน ศาสตร์มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี
- ณรงค์ ณ เชียงใหม่. (2545). การมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อพัฒนาที่ยั่งยืน (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ณัฐพัชร์ ผากำ. (2555). ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายสวัสดิการออมทรัพย์ไป ปฏิบัติ : กรณีศึกษาสหกรณ์ออมทรัพย์หน่วยบัญชาการอากาศโยธิน จำกัด. (สารนิพนธ์ ปริญญารัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพมหานคร.
- ทิพวัล มลิแสง. (2553). การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในจังหวัด กระบี่. (วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราช ภัฏสุราษฎร์ธานี, สุราษฎร์ธานี.

- ชัยรัตน์ มาลัย. (2558). *การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรพร้าว จำกัด. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, เชียงใหม่*
- มณปรียา ระวังศรี. (2556). *การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรวังน้ำเย็น จำกัด. (ค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี*
- ยศวีร์ คงสวัสดิ์. (2548). *การมีส่วนร่วมของสมาชิกศูนย์เศรษฐกิจชุมชน อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยนเรศวร, พะเยา*
- วิไล ขัติยะ. (2556). *ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์นิคมนครชุม จังหวัดกำแพงเพชร. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี*
- ศรีสุดา วันชาติ. (2555). *ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้บริการสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านอ่างคีรี จำกัด ตำบลอ่างคีรี อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี. (สารนิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.*
- สหกรณ์การเกษตร. (2560) *รายงานผลการดำเนินงานกลุ่มตรวจการสหกรณ์ ประจำปี 2560. สำนักงานสหกรณ์การเกษตร หุบกะพง จังหวัดเพชรบุรี*
- สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ. (2559). *แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางบ่อ จำกัด (พิมพ์ครั้งที่ 2). สมุทรปราการ: สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ.*
- อนันต์ ทับอินทร์. (2551) *การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจ ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร กรป. กลาง มะพร้าว บัดตานี จำกัด จังหวัดปัตตานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี*
- โอภาวดี เข้มทอง. (2549). *สถิติและการวิจัยทางสหกรณ์. ชุดวิชา 92703 สถิติและการวิจัยทางสหกรณ์. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.*
- Golovina, S. and Nilsson, J. (2009). *Difficulties For The Development Of Agricultural Cooperatives In Russia.*
- Retrieved: from <http://departments.agri.huji.ac.il/economics/en/jrc-abs-svetlana.pdf>

W.G. Cochran. (1963). *Sampling Techniques*. (XVII + 413 S). New York: London.

Yamane, T. (1973). *Statistic: An Introductory Analysis*. 3rd ed. New York. Harper and Row. Forum for Rural Transport and Development.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สภามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

แบบสอบถาม

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจ ของสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด อำเภอลำดวน จังหวัดเพชรบุรี

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด อำเภอลำดวน จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งแบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ผู้ศึกษาใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง ข้อมูลทั้งหมดนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น โดยไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามแต่อย่างใด ทั้งนี้ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณทุกท่านที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าของท่านมา ณ โอกาสนี้

แบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1: ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ส่วนที่ 2: ลักษณะการดำเนินงานของสหกรณ์
- ส่วนที่ 3: ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์
- ส่วนที่ 4: ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

1. เพศ

- 1) ชาย 2) หญิง

2. อายุ

- 1) ไม่เกิน 20 ปี 2) 21-30 ปี
 3) 31-40 ปี 4) 41-50 ปี
 5) 51-60 ปี 6) มากกว่า 61 ปี ขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

- 1) ประถมศึกษา 2) มัธยมศึกษาตอนต้น
 3) มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า 4)ปริญญาตรี
 5) สูงกว่าปริญญาตรี

4. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

- 1) น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท 2) 5,001 – 8,000 บาท
 3) 8,001 – 11,000 บาท 4) มากกว่า 11,001 บาท ขึ้นไป

5. ระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์

- 1) 1-3 ปี 2) 4-6 ปี
 3) 7-9 ปี 4) มากกว่า 9 ปี
 5) 20 ปี ขึ้นไป

ส่วนที่ 2 ปัจจัยด้านองค์การและลักษณะการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยในแต่ละข้อให้ท่านพิจารณาระดับของความพึงพอใจ ดังนี้

5	คะแนน	หมายถึง	มีระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด
4	คะแนน	หมายถึง	มีระดับการมีส่วนร่วมมาก
3	คะแนน	หมายถึง	มีระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง
2	คะแนน	หมายถึง	มีระดับการมีส่วนร่วมน้อย
1	คะแนน	หมายถึง	มีระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

ลักษณะการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์	ระดับความสำคัญ ที่ทำให้ท่านตัดสินใจมี ส่วนร่วมดำเนินธุรกิจ กับสหกรณ์				
	5	4	3	2	1
1. ความมั่นคงของสหกรณ์					
1.1 สมาชิกมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานในด้านต่างๆ					
1.2 สหกรณ์มีการสอนการผลิตสินค้าและการจำหน่ายอย่างต่อเนื่อง					
1.3 สหกรณ์ที่มีเงินทุนเพียงพอต่อการดำเนินงาน เพื่อสามารถให้บริการสมาชิกได้อย่างทั่วถึง					
2. ความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์					
2.1 คณะกรรมการปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส เป็นที่น่าเชื่อถือของกลุ่มสมาชิก					
2.2 คณะกรรมการให้ข้อมูลทางด้านงบประมาณ แผนงานได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม					
2.3 คณะกรรมการดำเนินงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล เคารพมติที่ประชุม และประเมินผลการทำงานได้ชัดเจนเป็นธรรม					

ปัจจัยด้านองค์การและลักษณะงาน	ระดับความสำคัญที่ทำให้ท่านตัดสินใจมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจกับสหกรณ์				
	5	4	3	2	1
3. ความรู้สึกการเป็นเจ้าของสหกรณ์					
3.1 ท่านมีความภาคภูมิใจในการเป็นสมาชิกสหกรณ์					
3.2 ท่านมีความมั่นใจในระบบการทำงานในแต่ละฝ่ายของสหกรณ์					
3.3 ท่านมีความเชื่อมั่นในชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสหกรณ์					
4. สถานที่ตั้งของสหกรณ์มีความเหมาะสม					
4.1 สถานที่ตั้งมีอุปกรณ์และเครื่องมือที่สะดวก และทันสมัย					
4.2 สถานที่ตั้งมีเครื่องอำนวยความสะดวก โทรทัศน์ เครื่องทำน้ำเย็น และอื่นๆ					
4.3 สถานที่ตั้งมีความสะอาด เป็นระเบียบ เรียบร้อย					
5. สหกรณ์เป็นแหล่งเงินทุนการกู้ยืม					
5.1 สามารถกู้ยืมเงินต่อเนื่องปีต่อปีในระยะเวลา 5 ปี					
5.2 มีการระดมทุนเพิ่มเติมตามสัดส่วนเงินกู้และสมาชิกเห็นชอบร่วมกัน					
5.3 การจ่ายเงินกู้แก่สมาชิกสหกรณ์เป็นไปตามการผลิตของสมาชิก					
6. เงินปันผลที่ได้รับ					
6.1 ท่านคิดว่าสหกรณ์ กำหนดเงินปันผลได้อย่างเหมาะสม					
6.2 การจ่ายเงินปันผลเป็นไปตามกำหนดตามแผนงานของสหกรณ์					
6.3 การชี้แจงเงินปันผลของสมาชิกให้ข้อมูลถูกต้อง					
7.สวัสดิการสมาชิกสหกรณ์					
7.1 การตรวจสุขภาพประจำปี					
7.2 ทุนส่งเสริมการศึกษาบุตรของสมาชิก					

ส่วนที่ 3 ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยในแต่ละข้อให้ท่านพิจารณาระดับของความพึงพอใจดังนี้

5	คะแนน	หมายถึง	มีการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทุกครั้ง
4	คะแนน	หมายถึง	มีการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมหนึ่งปีครั้ง
3	คะแนน	หมายถึง	มีการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมสามปีครั้ง
2	คะแนน	หมายถึง	มีการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมนานๆ ครั้ง
1	คะแนน	หมายถึง	มีการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมแทบไม่มีเลย

รายการ	ระดับการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการ ดำเนินธุรกิจสหกรณ์				
	5	4	3	2	1
1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ					
1.1 การมีส่วนร่วมเสนอร่างระเบียบข้อบังคับ					
1.2 การมีส่วนร่วมในการอนุมัติแผนงานและงบประมาณรายจ่ายประจำปี					
1.3 การมีส่วนร่วมในการอนุมัติจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี					
1.4 การมีส่วนร่วมเสนอแนะข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์					
1.5 การมีส่วนร่วมในการกำหนดวงเงินกู้ยืมหรือค้ำประกันประจำปี					
1.6 การมีส่วนร่วมในการอนุมัติงบดุล					
1.7 การมีส่วนร่วมในการพิจารณาคำตอบแทนการปฏิบัติงาน ของผู้ตรวจสอบกิจการคณะกรรมการดำเนินการ					
1.8 การมีส่วนร่วมการเลือกประธานกลุ่มและเลขานุการกลุ่ม					
1.9 การมีส่วนร่วมในการเลือกกรรมการดำเนินการ					
1.10 การมีส่วนร่วมในการเลือกผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์					

รายการ	ระดับการตัดสินใจการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจสหกรณ์				
	5	4	3	2	1
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน					
2.1 มีส่วนร่วมการประชุมกลุ่มของสมาชิกสหกรณ์					
2.2 มีส่วนร่วมในการถือหุ้นรายปี					
2.3 มีส่วนร่วมในการฝากเงินกับสหกรณ์					
2.4 มีส่วนร่วมในการกู้เงินกับสหกรณ์					
2.5 มีส่วนร่วมในการซื้อวัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตร					
2.6 มีส่วนร่วมในการขายผลผลิตทางการเกษตรให้สหกรณ์					
2.7 มีส่วนร่วมในการชำระหนี้เงินกู้ให้ตามกำหนด					
3. การมีส่วนร่วมในการควบคุม/ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์					
3.1 มีส่วนร่วมกำหนดแนวทางในการประเมินผล/ตรวจสอบสหกรณ์					
3.2 มีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ ด้านธุรกิจเงินรับฝาก					
3.3 มีส่วนร่วมการประเมินผลการทำงานของเจ้าหน้าที่สหกรณ์					
3.4 มีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ ด้านธุรกิจสินเชื่อ/เงินกู้					
3.5 มีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบด้านธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย					
3.6 มีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบด้านธุรกิจรวบรวมผลผลิต					
3.7 มีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ การปฏิบัติงานตามแผนงานประจำปี					
4. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์					
4.1 ได้รับเงินปันผลจากทุนเรือนหุ้น					
4.2 ได้รับเงินเฉลี่ยคืนจากการร่วมทำธุรกิจกับสหกรณ์					
4.3 ได้รับผลประโยชน์ทางวิชาการด้านการส่งเสริมอาชีพ					
4.4 ได้รับสวัสดิการต่างๆ (เช่นเงินสมทบค่าห้องพักผู้ป่วยใน)					

ส่วนที่ 4: ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อสกุล	นางสาวปวีณสมร ดาวเรือง
วัน เดือน ปีเกิด	24 ธันวาคม 2511
สถานที่เกิด	จังหวัดร้อยเอ็ด
ประวัติการศึกษา	ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์บัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2538 บริหารธุรกิจบัณฑิต (การตลาด) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
สถานที่ทำงาน	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดมหาสารคาม
ตำแหน่ง	นักวิชาการสหกรณ์

